НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**
Освітня програма	**24054 Англійська мова та література. Переклад**
Рівень вищої освіти	**Бакалавр**
Спеціальність	**035 Філологія**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	**Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**
Назва ВСП ЗВО	*не застосовується*
ID освітньої програми в ЄДЕБО	**24054**
Назва ОП	**Англійська мова та література. Переклад**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**035 Філологія**
Спеціалізація (за наявності)	**035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська**
Рівень вищої освіти	**Бакалавр**
Вид освітньої програми	**Освітньо-професійна**

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	**Плетенецька Юлія Миколаївна, Плитус Дарина Тарасівна, Чик Денис Чабович (керівник)**
Залучений представник роботодавців	*не застосовується*
Дати візиту до ЗВО	**08.04.2024 р. – 10.04.2024 р.**

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	**https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74590**
Програма візиту експертної групи	**https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74914**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За результатами фокус-груп, аналізу відомостей СО ОП, аналізу внутрішніх нормативних документів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (далі – ДВНЗ «УжНУ»), матеріалів офіційного сайту ЗВО та представництв університету, факультету іноземної філології та кафедри англійської філології у соціальних мережах, додаткових доказів, наданих на запит ЕГ, встановлено, що мета й цілі ОП «Англійська мова та література. Переклад» за спеціальністю 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно) галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти кореспондують із основними положеннями «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.» та Стратегією інтернаціоналізації ЗВО. Зміст ОП відповідає чинному стандарту вищої освіти. На ОП забезпечено високий рівень набуття здобувачами соціальних навичок, зокрема завдяки різноформатній діяльності центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. Активно застосовуються процедури визнання результатів навчання, отриманих здобувачами як під час академічної мобільності, так і неформальної освіти. Навчання та викладання за ОП реалізується за допомогою принципу студентоцентрованого підходу; форми і методи навчання підібрано відповідно очікуваним результатам навчання. ЗВО та викладачі ОП популяризують академічну доброчесність серед здобувачів. Створено належні умови для навчання та наукової роботи здобувачів, викладання та наукової роботи викладачів, а також комфортне соціальне середовище. Як підтверджують результати фокус-груп представників різних груп стейкголдерів, кадровий склад і належне матеріально-технічне забезпечення дозволяють надавати гідний рівень освітніх послуг і підтримку здобувачам ОП. ЗВО створив умови для реалізації права на освіту особам із особливими освітніми потребами. Наукова бібліотека надає широкий спектр послуг, зокрема й в онлайн-форматі. Виявлені слабкі сторони та недоліки потребують урахування й усунення, що, на думку ЕГ, можна здійснити у визначені у звіті стислі терміни. Відповідно до результатів дистанційного візиту, перспективами розвитку даної ОП є упровадження використання CAT-інструментів у відповідних навчальних дисциплінах і під час проведення перекладацьких практик, розширення переліку баз практик перекладацького спрямування, змістове наповнення сайту електронного навчання в освітньому середовищі Moodle, залучення випускників до процедур моніторингу й оновлення ОП, стимулювання професійного розвитку викладачів через урізноманітнення власних програм підвищення кваліфікації НПП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: 1. У ЗВО застосовується дієва електронна система вибору ОК і формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП. 2. ЗВО забезпечує високий рівень набуття здобувачами соціальних навичок, у тому числі, й за рахунок активної діяльності центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. 3. Добре налагоджена система інформування про академічну мобільність і неформальну освіту за ОП у ЗВО, а також високий рівень реалізованості таких програм, зокрема в університетах Румунії, Великої Британії, Швеції. 4. Під час реалізації ОП здобувачі мають змогу опановувати дослідницький інструментарій під час роботи у наукових гуртках, підготовки наукових публікацій, підготовки до участі у наукових конференціях, зокрема й міжнародного формату. 5. На вебресурсах ЗВО розміщена вся необхідна інформація щодо популяризації академічної доброчесності, контрольних заходів та оцінювання здобувачів. ДВНЗ «УжНУ» системно практикує формування культури академічної доброчесності у здобувачів і НПП. 6. Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП у ЗВО. 7. Активна участь роботодавців у перегляді та рецензуванні ОП, а також у практичній підготовці здобувачів, в тому числі через налагоджену співпрацю з авторитетним у галузі кіноперекладу Карпатським гірським міжнародним кінофестивалем. 8. Дієві практики ЗВО з фінансування підвищення кваліфікації викладачів, їхньої участі у закордонних наукових конференціях, грантових проєктах. 9. Створена необхідна соціальна інфраструктура для забезпечення належних умов навчання для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами. Створено безбар'єрне та інклюзивне середовище для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. 10. Високий рівень роботи центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування, який надає допомогу в працевлаштуванні здобувачів і випускників університету; збирає інформацію про працевлаштування випускників і рівень їхньої задоволеності навчанням на ОП; активно співпрацює з потенційними роботодавцями тощо. Позитивні практики: 1. Для сприяння академічній доброчесності розроблено інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність», де стисло та чітко проілюстровано всю найважливішу інформацію на цю тему. Крім того, у ЗВО використовують сучасне програмне забезпечення (Strikeplagiarism, Unicheck) із безкоштовним доступом для перевірки наукових робіт здобувачів і НПП. 2. Здобувачі можуть за допомогою спеціальної форми дистанційно замовити різноманітні бібліотечні онлайн-послуги, як-от: електронну доставку документу, тематичний підбір літератури та ін. 3. У ЗВО функціонує відкритий студентський простір Aura Academica. 4. Для сприяння полегшеному пошуку інформації, окрім вебсторінки кафедри англійської філології, розроблено окрему вкладку ОП «Англійська мова і література. Переклад», де всі зацікавлені сторони можуть віднайти необхідну їм інформацію.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Опція вивчення другої іноз. мови частково враховує специфіку регіону. 2. ПРН не відображають контекст місцевого ринку праці. 3. Відсутнє залучення випускників до визначення цілей і ПРН ОП. 4. Непропорційним є співвідношення обсягу ОК 10 і ОК 11. 5. Зміст РП ОК 10, 11, 1 не дозволяє реалізувати повне

досягнення ПРН 13. 6. ПРН 6 забезпечений лише ОК із практики (ОК 29, 30), які не передбачають формування чи вдосконалення ЗК 12. 7. У НП ОК 4 та ОК 15, що забезпечують формування ФК, включені до циклу загальної підготовки. 8. Спостерігається повторення окремих тем в ОК 5, 8, 18, 22. 9. Відсутнє уніфіковане представлення силабусів/анотацій ВК. Зміст і тематичне наповнення РП окремих ВК потребує корекції. 10. Обмежена кількість баз практики перекладацького спрямування. 11. Окремі положення ЗВО потребують оновлення. 12. Наповнення ОК на сайті е-навчання є нерівномірним. 13. У окремих РП не оприлюднено зміст українською та відповідною іноземною мовою. 14. Здобувачі недостатньо обізнані з алгоритмом дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій або оскарження результатів контрольних заходів. 15. Тематика атестаційного іспиту занадто вузька. 16. Зовнішні професіонали не залучені до викладання ОК. 17. Відсутні приклади заохочення нематеріальними відзнаками НПП. 18. Відсутні запитання щодо окремих ОК в опитуваннях здобувачів. В опитуванні роботодавців брала участь мала кількість респондентів. 19. Випускники не залучені до обговорення проєкту ОП. 20. Відсутня практика оприлюднення пропозицій щодо ОП і звіту. 21. Відсутня актуальна інформація про студорганізації на сайті ЗВО. Рекомендації: 1. Включити до переліку ВК ОК, які б передбачали вивчення румунської, польської та угорської мов. 2. Конкретизувати ПРН із урахуванням позиції стейкголдерів. 3. Залучати випускників до визначення цілей і ПРН ОП. 4. Перерозподілити кредити між ОК 10 та ОК 11 і забезпечити повне досягнення ПРН 13. 5. Включити до нормативних ОК НД, яка б забезпечила повну реалізацію ПРН 6. Скорегувати зміст РП ОК 29 та ОК 30. 6. Перенести ОК 4 і ОК 15 до циклу професійної підготовки НП. 7. Усунути повторювані теми з РП ОК. 8. Переглянути змістове наповнення каталогу ВК. 9. Розширити бази перекладацької практики. 10. Оновити застарілі положення. 11. Переглянути зміст програми атестаційного іспиту. 12. Залучити зовнішнього професіонала-практика для викладання ВК. 13. Розробити внутрішні програми підвищення кваліфікації. 14. Розробити положення про заохочувальні відзнаки та послідовно втілювати його правила на практиці. 15. Ознайомити здобувачів із алгоритмом їхніх дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій. 16. Започаткувати проведення опитування здобувачів у розрізі окремих ОК. 17. Залучати більшу кількість роботодавців до опитування, випускників до моніторингу та обговорення проєкту ОП. 18. Розміщувати на сайті звіт за результатами обговорення проєкту ОП. 19. Оновити інформацію про студорганізації та їхніх представників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП функціонує з 2016 р. (відповідну спеціальність було акредитовано в 2013 р.). Відповідно до законодавчих змін, ОП у 2019 р. було модернізовано відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галуззю знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р.). Як зазначено в ОП, мета останньої спрямована на «формування конкурентоспроможного фахівця, що володіє необхідними базовими компетентностями у галузі германської філології та перекладу» (с. 4 ОП 2022 р.). Мета ОП «Англійська мова та література. Переклад» відповідає основним положенням «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662) в частині «інтеграції в європейський освітній і науковий простір, створення умов для міжнародної академічної мобільності» (с. 56 Концепції) та «запрошення молодих і перспективних учених для викладання лекцій з перспективних і проблемних напрямів науки» (с. 59 Концепції), та чинної Стратегії інтернаціоналізації ЗВО від 2019 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20138) в частині пріоритетних форм мобільності (навчання за програмами академічної мобільності, мовне стажування, наукове стажування (с. 6 Стратегії); залучення до читання лекцій зарубіжних фахівців (с. 20 Стратегії); впровадження інформаційної, організаційної, навчальної та технічної підтримки здобувачів через ефективне застосування сучасних ІТ-технологій (с. 19 Стратегії). До особливостей ОП, як зазначено у відомостях СО, належить опція вивчення «другої іноземної мови (німецької, французької, чеської, словацької), що є особливо актуальним для транскордонного регіону Закарпаття» (с. 5 ОП 2022 р.) та акцент на «класичній» філології у поєднанні з перекладацьким компонентом, як було зауважено на зустрічі з авторами відомостей СО. Слід зауважити, що врахування специфіки транскордонного регіону Закарпаття мало б передбачати можливість вивчення румунської (раніше була у переліку ВК, як повідомила на онлайн зустрічі з ЕГ завідувач кафедри англійської філології С. Голик), угорської, польської мов, поряд із чеською і словацькою. Це спостереження ЕГ підтверджують також міркування представників стейкголдерів, які прозвучали на фокус-групах з боку здобувачів ОП, представників студентського самоврядування, учасників відкритої зустрічі та роботодавців. Аналіз кадрового потенціалу факультету іноземних мов і філологічного факультету ДВНЗ «УжНУ» засвідчує спроможність забезпечити вивчення відповідних іноземних мов як вибіркових.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До обговорення ОП залучаються потенційні стейкголдери, про що свідчать результати проведених фокус-груп, а також протоколи засідань робочих груп ОП у 2016-2024 рр. (https://cutt.ly/Aw75iY8f). Зокрема, відповідно до протоколу № 7 від 05.07.2019 р. на етапі узгодження ОП із вимогами щойно затвердженого стандарту вищої освіти до групи, окрім викладачів, входили директор лінгвістичного центру «ЛІК» О. Шенцева та здобувач О. Резнік. Зазначена здобувачка під час наступного засідання групи відзначила необхідність запрошення професіоналів-практиків до викладання на ОП (протокол № 8 від 31.08.2019 р.). На подальших засіданнях робочої групи розглядалися питання розширення каталогу ВК, баз практик. У 2020-2022 рр. було оновлено склад робочої групи, розглянуто результати опитування стейкголдерів, імплементовано досвід стажування НПП. У 2023 р. переглянуто каталог ВК. Відповідно до протоколу № 14 від 20.01.2023 р. на пропозицію зовнішнього стейкголдера, режисера Дм. Грешка було введено ВК «Культурологічні аспекти перекладу». Остання редакція ОП 2022 року отримала загалом позитивні рецензії від стейкголдерів (від начальника відділу міжнародних зв'язків ДВНЗ «УжНУ» О. Свєженцевої, директора школи іноземних мов «LT SCHOOL» О. Товканець), а також від представників академічної спільноти інших українських ЗВО: доцента Івано-Франківського НУ нафти і газу Н. Романенко та професора ЛНУ ім. Івана Франка Т. Шмігера. О. Свєженцева запропонувала ввести ОК, які були б спрямовані на транскордонне співробітництво та вивчення європейської термінології. О. Товканець запропонувала ввести ВК «Особливості перекладу текстів офіційно-ділового стилю», що було враховано у оновленому каталозі ВК на 2023-2024 н.р. (https://cutt.ly/Ww75i4hA). Н. Романенко запропонувала до робочої групи залучати здобувачів старших курсів. Також було отримано два відгуки від зовнішніх стейкголдерів: режисера Дм. Грешка та професорки ДВНЗ «УжНУ», керівниці ГО «Карпатська агенція прав людини «Вестед» М. Менджул. Відгук Дм. Грешка містить найбільшу кількість пропозицій, зокрема щодо збільшення акценту на застосування новітніх технологій та програмного забезпечення для генерування та перекладу субтитрів; упровадження ОК із машинного перекладу й «Культура та переклад», та збільшити кількість дисциплін, спрямованих на розвиток м'яких навичок. М. Менджул запропонувала ввести ОК «Особливості перекладу юридичної термінології», ОК, присвячений перекладу проєктної документації, а також ВК «Захист прав людини». Не знайшла підтвердження, що, як заначено у відомостях СО, «побажання роботодавців були враховані робочою групою під час розробки ОП, що знайшло відображення у ПРН 1, 5, 6, 10, 11, 14, 17, 18» (с. 5). Вказані ПРН неконкретизовані та повторюють формулювання ПРН із чинного стандарту ВО. Також потребують залучення до визначення цілей освітньої програми та ПРН ОП випускників, які, за результатами фокус-групи, зацікавлені у покращенні ОП і більш конкретнішому врахуванні потреб сучасного ринку праці у ній.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Проєктна та робочі групи ОП в 2019-2022 рр. врахували аналогічні і подібні ОП українських (Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Волинського національного університету імені Лесі Українки) і зарубіжних ЗВО (університети Румунії та Словаччини) під час введення тих чи інших нормативних ОК (так, зокрема, ОК «Практична граматика англійської мови», «Практична фонетика англійської мови» було введено до обов'язкових ОК, ОК «Практика усного й письмового перекладу» розділено на дві окремі нормативні ОК «Практика письмового перекладу» і «Практика усного перекладу», введено нормативні ОК «Академічна доброчесність та академічне письмо» і «Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою)»). Як зазначено у відомостях СО та підтверджено на відповідних фокус-групах, полікультурність регіонального контексту частково враховано під час упровадження опції вибіркових ОК (словацька або чеська мови як другі іноземні мови), можливості для здобувачів ОП вивчати ВК «Культурологічні аспекти перекладу» тощо (с. 6). Зіставлення ПРН ОП 2019 і 2023 років і нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, що сформульований у термінах результатів навчання стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р.), засвідчує відсутність конкретизації чи уточнення змісту результатів навчання стандарту. Втім, за результатами відповідних фокус-груп, випускники та потенційні роботодавці пропонують звернути увагу на галузевий переклад, зокрема юридичний переклад (наразі ця пропозиція відображена на рівні окремої теми в ОК 27), перенесення ВК із перекладу ділової документації до переліку нормативних ОК, а також на розширення обсягу нормативних ОК із перекладу, розширення переліку ВК, які були б спрямовані на сучасні методи викладання англійської мови. Таким чином, врахування у формулюваннях ПРН цих пропозицій могло б відображати контекст місцевого ринку праці. Під час фокус-груп неодноразово висловлювалася пропозиція стейкголдерів щодо розширення переліку ВК із другої іноземної мови. Зокрема, на відкритій зустрічі декан факультету філології Північного університетського центру у Бая-Маре (Румунія) М. Фаркаш з огляду на поглиблену співпрацю з НПП ОП в програмах академічної мобільності підтримав внесення румунської мови у перелік ВК. Цю ж думку підтримали і представники самоврядування на відповідній зустрічі. На зустрічі ЕГ з роботодавцями М. Тріфан, голова ради стейкголдерів факультету іноземної філології, наголосила на тому, що у переліку ВК оновленої ОП слід врахувати регіональний контекст і полікультурність Закарпатського регіону та передбачити, окрім наявних у чинному переліку ВК чеської і словацької, також і румунську, угорську, польську мови.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст ОП повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галуззю знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р., зі змінами, затвердженими Наказом МОН України від 28.05.2021 р. № 593). Реалізація цілей ОП забезпечується набуттям 13 ЗК і 12 ФК, досягненням 19 ПРН. На основі аналізу матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП можна виснувати, що загалом обов'язкові компоненти ОП забезпечують формування усіх визначених стандартом ЗК, СК і ПРН. Водночас ЕГ вважає за потрібне зазначити, що непропорційним є співвідношення обсягу ОК, які забезпечують досягнення ПРН 13 «Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації)»: ОК 10 Історія зарубіжної літератури складає 12 кредитів ЄКТС, у той час як ОК 11 Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою) лише 3 кредити. Як наслідок, зміст ОК 11 зводиться до оглядового розгляду британської літератури, що звужує особливості спеціалізації, про яку йдеться у формулюванні ПРН 13. Окрім цього зміст РП ОК 10 Історія зарубіжної літератури та ОК 11 Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою) засвідчує цілковиту відсутність тем із літературної компаративістики, які дозволили б реалізувати повне досягнення ПРН 13 в частині розгляду української літератури в контексті світової літератури чи в контексті британської чи інших англомовних літератур. Відповідна тематика відсутня і в змісті РП ОК 1 Історія та культура України, яка передбачає «монологічний» розгляд окремих питань з історії української літератури. Також потребує посилення забезпечення ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності, який у чинній ОП забезпечений відповідно до матриці відповідності чинної ОП лише ОК із практики: ОК 29 Перекладацька практика: виробнича та ОК 30 Переддипломна практика. За результатами зустрічі з авторами відомостей СО, ЕГ констатує розуміння гарантом ОП Н. Чендей необхідності підсилення цього ПРН в оновленій ОП. Також доц. Д. Гайданка поділилася планами щодо впровадження вивчення продуктів програмного забезпечення для автоматизованого перекладу Trados із наступного року у відповідних ОК даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

На думку ЕГ, сильні сторони та позитивні практики за Критерієм 1 відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. До особливостей ОП належить опція вивчення другої іноземної мови (німецької, французької, чеської, словацької), яка лише частково враховує специфіку транскордонного регіону Закарпаття. 2. Відсутнє залучення до визначення цілей освітньої програми та ПРН ОП випускників. 3. Формулювання ПРН ОП не відображають контекст місцевого ринку праці та не враховують побажання роботодавців. 4. Непропорційним є співвідношення обсягу ОК, які забезпечують досягнення ПРН 13 «Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації)» з огляду на спеціалізацію ОП: ОК 10 Історія зарубіжної літератури складає 12 кредитів ЄКТС, у той час як ОК 11 Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою) лише 3 кредити. 5. Зміст РП ОК 10 Історія зарубіжної літератури, ОК 11 Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою), ОК 1 Історія та культура України, засвідчує цілковиту відсутність тем із літературної компаративістики, які б дозволили б реалізувати повне досягнення ПРН 13 в частині розгляду української літератури в контексті світової літератури чи в контексті британської чи інших англомовних літератур. 6. ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності забезпечений відповідно до матриці відповідності чинної ОП лише ОК із практики: ОК 29 Перекладацька практика: виробнича та ОК 30 Переддипломна практика. Рекомендації: 1. До кінця 2024 р. під час наступного перегляду ОП включити до переліку ВК ОК, які б передбачали різнорівневе вивчення румунської, польської та угорської мов для урахування специфіки Закарпатського регіону та позиції стейкголдерів. 2. З огляду на специфіку ОП і місцевий ринок праці, під час оновлення ОП слід конкретизувати ПРН із урахуванням позиції зовнішніх і внутрішніх стейкголдерів. 3. Починаючи з поточного року, слід залучати випускників до визначення цілей і ПРН ОП. 4. До кінця 2024 р. під час наступного перегляду ОП перерозподілити кредити між ОК 10 та ОК 11 з огляду на спеціалізацію та забезпечити повне досягнення ПРН 13 в частині розгляду української літератури в контексті світової/англійської літератури. 5. Під час наступного перегляду ОП включити до переліку нормативних ОК навчальну дисципліну, яка б забезпечила повну реалізацію ПРН 6 в контексті сучасного розвитку спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає вимогам Критерію 1. Проєктна та робочі групи ОП на етапах формування і розвитку враховували пріоритети «Концепцію інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.» та Стратегію інтернаціоналізації ЗВО від 2019 р. (підкритерій 1.1); цілі ОП чітко сформульовані та визначаються з урахуванням потреб і позицій внутрішніх стейкголдерів (підкритерій 1.2); враховано тенденції розвитку аналогічних і схожих ОП українських і зарубіжних ЗВО (підкритерій 1.3); ОП відповідає вимогам чинного стандарту ВО зі спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) РВО (підкритерій 1.4). У контексті підкритеріїв є окремі недоліки, які потребують врахування: опція вивчення чеської та словацької мови як другої іноземної мови лише частково враховує специфіку транскордонного регіону Закарпаття (підкритерій 1.1); ПРН не відображають контекст місцевого ринку праці та не враховують побажання роботодавців; відсутнє залучення до визначення цілей освітньої програми та ПРН ОП випускників (підкритерій 1.2); непропорційним є співвідношення обсягу ОК 10 і 11, які забезпечують досягнення ПРН 13 з огляду на спеціалізацію; зміст РП ОК 10, ОК 11, ОК 1 засвідчує цілковиту відсутність тем із літературної компаративістики, які б дозволили б реалізувати повне досягнення ПРН 13 в частині розгляду української літератури в контексті світової літератури чи в контексті британської чи інших англомовних літератур; ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності у чинній ОП забезпечений відповідно до матриці відповідності чинної ОП лише ОК із практики: (підкритерій 1.4). З огляду на те, що зазначені слабкі сторони можуть бути усунені до кінця поточного року під час оновлення чинної ОП, а представники робочої групи за результатами фокус-груп мають плани щодо їх усунення, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 1 як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП для денної та заочної форм навчання становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для першого рівня вищої освіти та чинного стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія». Обов'язкові ОК спрямовані на опанування встановлених стандартом компетентностей і ПРН. Обов'язкова частина складає 180 кредитів або 75% обсягу, з них: навчальні дисципліни складають 156 кредитів, практики – 15 кредитів, виконання та захист кваліфікаційної роботи і комплексний атестаційний іспит зі спеціальності – 9 кредитів. Вибіркові ОК ОП становлять 60 кредитів ЄКТС або 25% від загальної кількості кредитів ОП, що відповідає вимогам п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура змісту ОП загалом є чіткою; ОК переважно дозволяють досягнення заявлених цілей і ПРН, відповідаючи ЗК та ФК, спрямованих на забезпечення загальних, лінгвістичних, літературознавчих, комунікативних і дослідницьких навичок. Основними ОК, які забезпечують ПРН 6 (використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності) є перекладацька практика: виробнича і переддипломна практика, проте аналіз змісту РП ОК і результати фокус-групи роботодаців, де переважно були присутні представники баз практик, показують, що вони не можуть повною мірою їх забезпечити. Відповідно до РП ОК 29 «Перекладацька практика: виробнича» здобувачі знайомляться з призначенням та функціонуванням однієї з програм CAT-tools на вибір. Відповідно до РП ОК 30 види та зміст роботи переддипломної практики не передбачають формування чи вдосконалення умінь та навичок використання інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК 12). Семестрове навантаження розподіляється рівномірно по 60 кредитів ЄКТС на рік на кожному році навчання. Тижневе навантаження відповідно складає 24 год. на тиждень у 1-му та 3-му семестрах, 25 – у 2-му, 4-му та 5-му; 26 – у 7-му, 27 – у 6-му та 8-му. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Водночас ЕГ зауважує, що в НП дисципліни, що забезпечують формування фахових компетентностей, зокрема ОК 4 «Латинська мова» та ОК 15 «Практична фонетика англійської мови» включені до циклу загальної, а не професійної підготовки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП в цілому відповідає предметній області чинному стандарту спеціальності та майбутній професійній діяльності бакалавра філології. Так, теоретичний/практичний, синхронний/діахронний, діалектологічний, стилістичний, соціокультурний та інші аспекти мови охоплені ОК «Ділова українська мова», «Латинська мова», «Вступ до спецфілології», «Вступ до мовознавства», «Загальне мовознавство», «Фонетика англійської мови», «Англійська мова (практичний курс). Рівень B2-B2+», «Англійська мова (практичний курс). Рівень C1-C1», «Практична граматика англійської мови», «Практична фонетика англійської мови», «Порівняльна граматика англійської та української мов», «Порівняльна лексикологія англійської та української мов», «Порівняльна стилістика англійської та української мов», «Ділова англійська мова». Разом з тим ЕГ помітила повторення окремих тем в модулях РП деяких навчальних дисциплін. Зокрема тема 4 «Зародження та суть порівняльно-історичного методу мовознавства» з ОК «Вступ до спецфілології» дублює тему 3 з ОК «Загальне мовознавство». Теми 1, 2 з ОК «Загальне мовознавство» повторюють теми 1, 2, 3 з ОК «Вступ до мовознавства». Тема 14 «Періодизація англійської мови» з ОК «Вступ до спеціальності» дублює тему 1 «Періодизація історії розвитку англійської мови» з ОК «Історія англійської мови». ЕГ рекомендує або усунути повторювані теми з РП дисциплін, або вилучити одну з суміжних ОК на користь повнішого забезпечення ЗК 12. Література й усна народна творчість розглядаються в ОК «Історія та культура України», «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури», «Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою)», «Історія та культура англомовних країн». Жанрово-стильові різновиди тексту та переклад забезпечуються ОК «Вступ до перекладознавства», «Вступ до спецфілології», «Практика письмового перекладу», «Практика усного перекладу», «Основи галузевого перекладу». Міжособистісну, міжкультурну та масову комунікацію в усній і письмовій формі забезпечують ОК «Основи теорії мовної комунікації» та «Ділова англійська мова».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування ІОТ здобувача здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу…» (п. 6.2.3, 6.4), «Положення про реалізацію здобувачами вищої освіти права на вільний вибір НД…». Відповідно до п. 4 Положення протягом січня-лютого деканат знайомить здобувачів з анотаціями ВК (які оприлюднюються також на сайті ЗВО). Вибір ОК відбувається в індивідуальному порядку до 15 березня поточного н.р. шляхом заповнення відповідної Google-форми. Для здобувачів ОП ВК пропонуються з третього семестру. Якщо здобувач бажає вивчати ОК з переліку іншої ОП чи іншого РВО, він повинен подати заяву встановленого зразка у деканат. На підставі відповідей із Google-форм деканат формує групи. Перелік ВК представлено у кафедральному та загальноуніверситетському каталогах ВК на сторінці Інфо-центру (https://cutt.ly/Cw75bert). ЕГ помітила відсутність уніфікованого представлення силабусів/анотацій у кафедральному каталозі, що може перешкодити правильному розумінню змісту ВК, а отже – їх коректному вибору. Силабуси не всіх ВК містять змістову частину, розписану за темами; назви деяких ВК звучать як теми модулів чи окремих занять (ВК «Основи формування автономного навчання і навчальних стратегій», «Основні труднощі перекладу лексичних одиниць», «Методика інтегративного навчання», «Емоції в політичній комунікації», «Граматичні зміни у сучасній англійській мові», «Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту», «Система контролю та оцінювання рівня оволодіння іноземними мовами», або є змістовно тотожними ВК «Основні труднощі перекладу лексичних одиниць» та ВК «Лексичні аспекти перекладу»). За окремим посиланням на сторінці Інфо-центру містяться РП ВК (https://cutt.ly/Dw75bMwu). Тематичне наповнення РП окремих ВК частково повторюється, зокрема обидва ВК «Вступ до когнітивної лінгвістики» та «Лінгвокультурологія» розглядають поняття концепту і його структуру та лінгвокультурний концепт англомовного дискурсу. Теми 6, 7, 8, 10 ВК «Особливості-перекладу текстів офіційно-ділового стилю» дублюють теми 7, 8 ВК «Переклад ділового мовлення». Формування ІОТ здобувача ВО також реалізується через вільний вибір тем і наукових керівників; участь здобувачів у наукових заходах. Спілкування ЕГ із здобувачами ОП переконує, що процедури вибору ВК є зрозумілими, організованими відповідно до нормативних документів ЗВО. Учасники фокус-групи підтвердили, що організаційне забезпечення обрання ВК не є ускладненим, вони поінформовані про зміст запропонованих ВК, ознайомлені з процедурою вибору та реалізують її на практиці. Здобувачі також зазначили, що долучаються до обговорення питання ВК: Р. Третяк зазначила, що давала пропозицію додати вивчення іспанської мови як ВК; М. Білей відзначив, що було б добре посилити українську мову шляхом збільшення кількості кредитів для її вивчення. Під час зустрічі зі здобувачами Ю. Вохменцева (2 курс) підтвердила, що студенти обирають тему і керівника курсової роботи індивідуально з переліку запропонованих керівниками тем.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП 2022 р. та НП передбачено практики: навчальну перекладацьку (ОК 28) (6 семестр, 3 тижні, 4,5 ЄКТС/135 год.); виробничу перекладацьку (ОК 29) (7 семестр, 4 тижні, 6 ЄКТС/180 год.); переддипломну практику (ОК 30) (8 семестр, 3 тижні, 4,5 ЄКТС/135 год.). Всі види практичної підготовки є обов'язковими ОК ОП і проводяться з метою удосконалення компетентності у перекладі, написанні наукової роботи, максимальної адаптації здобувачів до майбутньої професійної діяльності. ЕГ помітила, що зміст програми перекладацької практики містить п. 1.4. «Ознайомлення з призначенням та функціонуванням CAT-tools», проте на онлайн зустрічі з роботодавцями – організаторами практичної підготовки, ця інформація підтверджена не була. ЕГ рекомендує внести опанування навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій в зміст програм обох практик і реалізувати такі вміння на практиці, оскільки відповідно до матриці ПРН 6 забезпечується винятково ОК 29 та ОК 30. Згідно з договорами з базами практик, здобувачі проходять практику в школі іноземних мов «LT Language SCHOOL», ГО

«Закарпатська фільмкомісія», ГО «Простір молоді», ГО «Університетський центр соціальної та правової підтримки», Закарпатській обласній раді, проте, як переконалась ЕГ під час зустрічі з роботодавцями, практичні навички перекладу здобувачі можуть отримати виключно на базі ГО «Закарпатська фільмкомісія» та «LT Language SCHOOL», а також у відділі міжнародних зв'язків ДВНЗ «УжНУ». Побажання щодо збільшення кількості годин перекладацької практики та проходження її саме на базі перекладацьких агенцій висловлювали також випускники ОП С. Тимків (2020 р. випуску) та М. Мигалко (2021 р. випуску) під час фокус-групи. Тож доречним вбачається розширення баз перекладацької практики (виробничої) та подальше укладання договорів із перекладацькими агентствами та Державною митною службою (готовність укласти відповідний договір на фокус-групі висловила керівник ГО «Карпатська агенція прав людини «Вестед» М. Менджул). Місце практичної підготовки в структурі ОП є логічним, оскільки їй передує вивчення теоретичних, практичних мовних і перекладацьких ОК. Під час зустрічі з авторами відомостей СО завідувач кафедри С. Голик відзначила активне залучення в.о. завідувача кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, доцента Мукачівського ДУ Н. Герцовської до удосконалення програми з переддипломної практики. За її рекомендацією було збільшено кількість годин на цей вид практики та додано ОК «Основи галузевого перекладу» як передумову для проходження практики. За результатами опитування здобувачів 2024 року переважна більшість вважає, що обсяг практичної підготовки за програмою є достатнім (http://surl.li/soauc). Зустрічі з фокус-групами здобувачів і випускників переконали ЕГ у задоволеності компетентностями, набутими під час практичної підготовки. Практична підготовка здобувачів в цілому сприяє вдосконаленню фахових компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Відповідно до структури ОП, на набуття та розвиток soft skills насамперед спрямоване досягнення ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК11, ФК6, ФК11, ФК12. Вказані компетентності досягаються під час викладання нормативних ОК «Філософія», «Ділова українська мова», «Вступ до перекладознавства», «Англійська мова (практичний курс). Рівень В2-В2+», «Англійська мова (практичний курс). Рівень С1-С1+», «Основи теорії мовної комунікації», «Ділова англійська мова», «Перекладацька практика: навчальна», «Перекладацька практика: виробнича», «Переддипломна практика», вибіркового ОК «Психологія конфлікту». Такі ключові уміння здобувачів, як працювати в команді, обирати головне, знаходити вдалі рішення відзначили під час онлайн зустрічі ЕГ із роботодавцями директор «LT Language SCHOOL» О. Товканець, режисер, програмний координатор кінофестивалю CMIFF (Карпатського гірського міжнародного кінофестивалю) Дм. Грешко, голова ради стейкголдерів факультету іноземної філології М. Тріфан, начальник відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи ДВНЗ «УжНУ» О. Свєженцева. Начальник центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування М. Яцьків зазначила під час онлайн зустрічі з адміністративним персоналом, що з 28.11 по 30.11.2023 р. було проведено 6 онлайн-тренінгів, спрямованих на розвиток м'яких навичок: «Конкурентна перевага для успішного майбутнього», «Тайм менеджмент: як ефективно планувати та жити», «Самопрезентація та пітчинг», «Адаптивність: критерії і персоналії успішності», «Екологічне спілкування», «Формування команди та лідерство». На запит здобувачів 15.04.2024 р. відбудеться тренінг з фінансової грамотності, а 30.04.2024 р. – тренінг «Адаптивність та вигорання». Під час фокус-групи здобувачами було зауважено, що здобувачі ОП долучаються до різноманітних видів діяльності: через участь у наукових гуртках, конференціях і семінарах, у програмах академічної мобільності, волонтерських ініціативах.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час проведення акредитаційної експертизи немає затверджених професійних стандартів для професійних кваліфікацій, які б узгоджувались із освітньою кваліфікацією «бакалавр філології за спеціалізацією германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (відповідно до https://register.nqa.gov.ua/profstandarts), зокрема для тих, які визначені в ОП 2022 року (с. 6 https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48994): 2444 Професіонал у галузі філології, лінгвістики та перекладів. 2444.1 Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, перекладі). 2444.2 Філолог, лінгвіст, перекладач та усний перекладач. 2451.1 Літературознавець. 2451.2 Письменник, редактор.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану та наданих ЕГ як додатковий доказ робочих планів засвідчує, що обсяг освітньої складової ОП та окремих її компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Навчальний план ОП передбачає як аудиторне навантаження, так і самостійну роботу, обсяг якої за кожним ОК відповідає встановленим нормам. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (наказ № 61/01-04 від 24.12.2020 р.), загальний обсяг освітньої складової ОП становить 240 ЄКТС, з них: навчальних занять (3074 год./42,2%) та самостійної роботи здобувачів (3586 год./49,8%). Навчальний тиждень здобувача освіти становить не більше 53,5 академічних годин, аудиторне навантаження – не більше 27 годин на тиждень; час, відведений для самостійної

роботи здобувача вищої освіти – від 1/2 до 2/3 загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретного ОК. Розклад навчальних занять затверджений у встановленому порядку та повністю забезпечує виконання навчального плану. Водночас за інформацією на основі опитувань зі сторінки Інфо-центру ЗВО 15% опитаних у 2023 р. зазначили, що навчальне навантаження є надмірним (http://surl.li/soart). Крім того, згідно з опитуванням 2024 р., здобувачі зазначили, що потребують більше практичних дисциплін, зокрема, поділеної за галузевим спрямуванням практики перекладу (http://surl.li/soauc). Проте спілкування ЕГ зі здобувачами під час фокус-груп показало відсутність скарг щодо обсягу навчального навантаження та самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ЗВО прийнято «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ДВНЗ «УжНУ» від 16.11.2023 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/68309), проте підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на ОП наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: 1. У ЗВО застосовується дієва електронна система вибору ОК та формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. 2. ЗВО забезпечує високий рівень набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), в тому числі, і за рахунок активної діяльності центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Відповідно до РП види та зміст роботи переддипломної практики не передбачають формування чи вдосконалення умінь і навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 12). 2. У НП ОК 4 «Латинська мова» та ОК 15 «Практична фонетика англійської мови», що забезпечують формування фахових компетентностей, включені до циклу загальної, а не професійної підготовки. 3. Спостерігається повторення окремих тем в модулях РП нормативних ОК 5, ОК 8, ОК 18 і ОК 22. 4. Відсутнє уніфіковане представлення силабусів/анотацій у кафедральному каталозі вибіркових дисциплін. Силабуси не всіх дисциплін містять змістову частину, розписану за темами; назви деяких дисциплін звучать як теми модулів чи окремих занять. Тематичне наповнення РП окремих ВК із кафедрального каталогу вибіркових дисциплін частково повторюється. 5. Обмежена кількість баз практики перекладацького спрямування, що ставить під сумнів корисність отриманих компетентностей в неперекладацьких установах у подальшій професійній діяльності здобувачів ОП. Рекомендації: 1. Під час наступного перегляду ОП до кінця 2024 р. слід скорегувати зміст РП з ОК 29 та ОК 30 та внести пункт опанування навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у зміст програм обох практик і реалізувати такі вміння на практиці. 2. Під час наступного перегляду ОП варто включити дисципліни, що забезпечують формування фахових компетентностей, зокрема ОК 4 «Латинська мова» та ОК 15 «Практична фонетика англійської мови», до циклу професійної підготовки навчального плану. 3. До кінця 2024 р. слід усунути повторювані теми з РП дисциплін, або вилучити одну з суміжних ОК, до прикладу, ОК «Загальне мовознавство», на користь повнішого забезпечення ЗК 12. 4. Під час наступного перегляду ОП варто переглянути змістове наповнення каталогу кафедральних вибіркових дисциплін, уніфікувати їх за формою та усунути повторювані теми. 5. Упродовж 2024-2025 н.р. доречно розширити бази перекладацької практики шляхом укладання договорів із перекладацькими агентствами та Державною митною службою. 6. Під час наступного перегляду ОП слід розглянути можливість перерозподілу навчальних годин, зокрема збільшення кількості годин на практичні дисципліни та зменшення на теоретичні з огляду на наявність такого запиту від здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом відповідає вимогам Критерію 2. ОК ОП поділяються на нормативні та вибіркові в законодавчо визначених обсягах (підкритерій 2.1); ОП є в цілому структурованою у контексті розподілу загального навчального часу за семестрами та роками, а також змістовною (підкритерій 2.2); на ОП забезпечено формування індивідуальної

освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти шляхом здійснення електронного вибору дисциплін через Google-форми (підкритерій 2.4); ОП повністю дозволяє сформувати в здобувачів необхідні їм у професійній діяльності навички soft skills (підкритерій 2.6). Обсяг освітньої складової ОП та окремих її компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів (підкритерій 2.8). У контексті підкритеріїв є окремі слабкі сторони, які потребують врахування. РП ОК з практик не передбачають формування чи вдосконалення умінь та навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 12) (підкритерій 2.2.); дисципліни професійної підготовки ОК 4 та ОК 15 містяться у циклі загальної підготовки навчального плану (підкритерій 2.2); присутнє дублювання окремих тем змістового наповнення деяких дисциплін (підкритерій 2.3); відсутнє уніфіковане представлення силабусів ВК у кафедральному каталозі вибіркових дисциплін, а тематичне наповнення РП окремих ВК частково збігається (підкритерій 2.4); кількість баз практик перекладацького спрямування є обмеженою (підкритерій 2.5). З огляду на те, що зазначені слабкі сторони можуть бути усунені до кінця поточного року під час оновлення чинної ОП, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 2 як В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Англійська мова, література. Переклад» регламентовано загальними Правилами прийому до ДВНЗ «УжНУ», які розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затверджені Вченою радою (схвалено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» від 09.04.2024, протокол № 5), і оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876). Для здобуття РВО бакалавра приймаються вступники на основі ПЗСО. Прийом на навчання здійснюється на основі конкурсних пропозицій в межах ліцензованого обсягу для певного рівня вищої освіти конкретної ОП. Перелік спеціальностей (спеціалізацій), освітніх програм, за якими оголошується прийом на навчання для здобуття РВО бакалавра та магістра міститься на сайті ЗВО у вкладці Абітурієнту (Вступ до бакалаврату) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74877). Тут міститься також інформація про обсяги прийому, обсяги державного замовлення, вартість навчання за кошти фізичних і/або юридичних осіб, інформація про акредитацію спеціальностей (освітніх програм). Конкурсний відбір здійснюється на основі результатів НМТ та балу ЄСВВ. Для подання заяв в електронній формі особа реєструє особистий електронний кабінет в ЄДЕБО на вебсайті за адресою https://vstup.edbo.gov.ua/. Організацію прийому вступників здійснює Приймальна комісія, що діє відповідно до «Положення про Приймальну комісію ДВНЗ «УжНУ» у 2024 році» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» від 18.12.2023, протокол № 11). Правила прийому щорічно оновлюються та вчасно розміщуються у відкритому доступі на сайті ЗВО, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою випускників випускниця ОП О. Гевді засвідчила, що наявної на ресурсах ЗВО інформації для вступу було достатньо, але запропонувала активніше задіювати соцмережі для залучення вступників, запрошувати на дні відкритих дверей більше випускників та ділитись їхніми контактами, щоб потенційний абітурієнт міг отримати необхідну інформацію з першоджерела. Здобувачі вищої освіти на онлайн-зустрічі з ЕГ підтвердили, що вони ознайомилися з інформацію щодо вступу та правилами прийому на офіційному сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 035 «Філологія» приймаються громадяни України з повною загальною середньою освітою (або здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, або освітній ступінь молодшого бакалавра) за результатами НМТ та ЄСВВ. Крім того, зарахування здобувачів до ЗВО за державним замовленням відбувається за квотами. Квота-1 (частина максимального обсягу бюджетних місць, які мають право на вступ на пільгових умовах) встановлюється в Додатку 1 до Правил прийому в межах 10 % (але не менше одного місця) максимального (загального) обсягу державного замовлення. Квота-2 (прийом вступників, місце проживання яких станом на 24 лютого 2022 року задекларовано (зареєстровано) на тимчасово окупованій території), встановлюється в Додатку 1 до Правил прийому в обсязі 10 % (але не менше одного місця) максимального (загального) обсягу державного замовлення. Обсяг прийому за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» за ОП у 2024 році становить 40 осіб на денну форму та 10 осіб на заочну форму навчання. Максимальний / загальний обсяги державного замовлення у 2023 році становив 18 осіб на денну форму та 5 осіб на заочну форму. За Квотою-1 на денну та заочну форму навчання у 2023 році вступило по одній особі. За Квотою-2 – 2 особи вступили на денну форму та 1 на заочну. Додаток 5 до Правил прийому визначає такий перелік вагових коефіцієнтів оцінок предметів НМТ для ОП: Українська мова (К1-0,4); Математика (К2-0,3); Історія України (К3-0,3); Іноземна мова (К4-0,4); Біологія / Фізика / Хімія (К4-0,2); Українська література (К4-0,4); Географія (К4-0,3) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74884). Отже, правила прийому на навчання за ОП «Англійська мова і література. Переклад» враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ підтверджує, що процес визнання результатів навчання, які були отримані у інших ЗВО, регулюється у відповідності до «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (https://is.gd/1exyRH), «Положення про Комісію ДВНЗ «УжНУ» з визнання документів про здобуті в іноземних установах освітні та наукові ступені» (https://is.gd/jPn87s) та «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (https://is.gd/U078w3). Згідно з п. 4.2. «Положення про академічну мобільність …» перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у ЗВО-партнері. Правила визнання результатів, описані в положеннях ЗВО, є чіткими та зрозумілими, а також послідовно реалізуються на практиці, проте, з огляду на те, що обидва положення 2016 року, ЕГ все ж рекомендує оновити їх, щоб врахувати Постанову Кабінету Міністрів України № 599 від 13 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності» (https://is.gd/zJjeXj) та інших нормативно-правових документів з питань ВО, а також щоб врахувати умови воєнного стану. Активна діяльність ЗВО в питаннях академічної мобільності підтверджується високою позицією ЗВО у світовому рейтингу університетів Times Higher Education World University Rankings 2024. Відповідно до звіту про Міжнародну діяльність та інтернаціоналізацію освіти за 2023 р. ДВНЗ «УжНУ» посідає 12 місце серед українських ЗВО та 1501 місце серед кращих університетів світу (https://is.gd/2fDhME). За результатами фокус-групи здобувачів, ЕГ встановила, що ті добре проінформовані про можливості академічної мобільності у ЗВО та беруть у ній активну участь. Під час онлайн зустрічей ЕГ зі здобувачами ОП та начальником відділу міжнародних зв'язків ДВНЗ «УжНУ» О. Свєженцевою з'ясовано, що у ЗВО існують реальні можливості та практично втілюються програми міжнародної мобільності. Зокрема, окремі студенти ОП в рамках реалізованих ініціатив з британським партнером – Університетом Центрального Ланкаширу, стажувалися у філії університету на Кіпрі, пройшовши академічні курси англійської мови. З жовтня 2023 р. по лютий 2024 р. за програмою Erasmus+ в ун-ті м. Пітешть (Румунія) проходили навчання здобувачки 3 та 4 курсу ОП Д. Лісінчук, Г. Мильо, А. Молдован, Л. Попович. За цією ж програмою раніше на факультеті теології, філології та мистецтва ун-ту м. Пітешть (Румунія) пройшла навчання здобувачка ОП Мешко Т. Декан Північного університетського центру у м. Бая-Маре (Румунія) М. Фаркош під час відкритої зустрічі повідомив про кілька напрямків співпраці з факультетом іноземної філології, зокрема, організація спільних наукових конференцій, співробітництво в рамках програми Erasmus+, читання гостьових лекцій.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966). За нормативними документами ЗВО, визнання результатів, отриманих у неформальній/інформальній освіті, передбачено як для обов'язкових, так і для вибіркових ОК за винятком атестацій і не може перевищувати 25% загального обсягу годин за ОП. Під час фокус-груп і згідно з аналізом сертифікатів здобувачів про неформальну освіту, наданих ЕГ, встановлено що студентам зрозумілі та відомі практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Зокрема, здобувачі Скубенич Н., Птушко О., Лембей М., Квик Х., Данкович Е., Буковецька К. у 2023 р. пройшли онлайн-курс з греко-римської міфології на платформі Coursera; Полінко К. у 2022 р. пройшла онлайн-курс «Літературний переклад» на платформі Літосвіта; Мешко Т. у 2023 р. пройшла курс «Академічна доброчесність в університеті» на базі Центру забезпечення якості освіти НАУКМА (https://cutt.ly/gw7BSf12). Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів К. Полінко зазначила, що пройшла 4-тижневий онлайн-курс «Creative Writing and Film Portfolio» від Кембриджського університету під керівництвом М. Гребеньяка, що підтверджено також протоколом 15 від 28.12.2023 р. засідання робочої групи ОП. К. Полінко також зазначила, що пройшла курс від «Літосвіти» «Художній переклад», завдяки якому їй було перезараховано кредити з другого модуля ВК «Культурологічні аспекти переклад». Мішко В. зазначила, що пройшла курс із зарубіжної літератури на Coursera, їй було зараховано перший модуль та 10 додаткових балів з відповідної нормативної дисципліни, а також здобувачка наразі бере участь в онлайн-зустрічах «Транскультурна компетентність», які проводить Еквадорський університет. Здобувачка Мешко Т. зазначила, що студенти мають багато каналів інформації про неформальну освіту та академічну мобільність, зокрема: Інстаграм-канал, Телеграм-канал та сайти факультету іноземної філології та відділу міжнародних зв'язків. За висновком ЕГ правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за ОП, є чіткі, зрозумілі та активно втілюються на практиці.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильна сторона: Добре налагоджена система інформування про академічну мобільність і неформальну освіту за ОП у ЗВО, а також високий рівень реалізованості таких програм, зокрема в університетах Румунії, Великої Британії, Швеції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Зміст «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» та «Положення про Комісію ДВНЗ «УжНУ» з визнання документів про здобуті в іноземних установах освітні та наукові ступені» потребує актуалізації та відповідного врахування чинних зовнішніх нормативно-правових актів. 2. Інструменти залучення випускників до співпраці зі вступниками та обміну потрібною інформацією, зокрема під час вступних кампаній, в тому числі через соцмережі, є мало застосовуваними. Рекомендації: 1. До кінця 2024 н.р. оновити положення стосовно академічної мобільності здобувачів, зокрема врахувати Постанову Кабінету Міністрів України № 599 від 13 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності» та інших нормативно-правових документів з питань ВО, а також врахувати умови воєнного стану. Варто також вилучити вже нечинні версії інших положень із сайту ЗВО. 2. Починаючи з 2024-2025 н.р., активізувати комунікаційну активність в межах ОП шляхом запровадження на сайті кафедри англійської філології та/факультету іноземної філології та у соцмережах сторінки з контактами випускників, які співпрацюватимуть з робочою групою ОП, для налагодження безпосереднього зв'язку вступників із випускниками й обміну потрібною інформацією.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП загалом відповідає вимогам критерію 3. Правила прийому ЗВО є чіткими та зрозумілими та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (підкритерій 3.1); правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступними для всіх учасників освітнього процесу й активно застосовуються на практиці (підкритерій 3.3); процедура визнання результатів у неформальній освіті є унормованою та ефективною (підкритерій 3.4). Часткові невідповідності підкритерію 3.1 (малоефективні практики залучення випускників ОП до обміну інформацією зі вступниками під час вступних кампаній) та підкритерію 3.3 (необхідність оновлення положень про академічну мобільність) не мають критичного впливу на реалізацію ОП і можуть бути усунені у встановлені ЕГ терміни, тому рівень відповідності критерію оцінюється як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання у ЗВО регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357), яке визначає наступні форми навчання (організації освітнього процесу): 1) навчальні заняття (основні види – лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація); 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи (с. 14 Положення). Як зауважено у відомостях СО і підтверджено результатами фокус-групи викладачів, на даній ОП використовуються як традиційні методи навчання (репродуктивні, пошукові, інтерпретаційні методи, перекладацькі методи, пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного навчання, інтерактивні методи, вербальні; наочні; практичні; порівняння, узагальнення; методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності), так і інноваційні методи (метод кейсів, метод проєктів, метод ділової гри, мозковий штурм тощо). Також обрані методи навчання враховують специфіку окремих ОК (як, наприклад, у ОК 28 «ОК 28. Перекладацька практика: навчальна» застосовуються перекладацькі методи (аналітичний (розуміння й інтерпретація ТО, доперекладацький аналіз ТО, інформаційно- довідковий пошук, вибір засобів ІКТ, визначення стратегії перекладу); синтезувальний (опрацювання корпусів текстів, термінологічний пошук, узгодження термінології, передредагування ТО, створення ТП); оцінювально-коригувальний (редагування ТП/постредагування перекладу, оформлення ТП, самооцінювання, рефлексія студентів). Зазначені форми та методи навчання дозволяють досягти зафіксованих в ОП цілей та результатів навчання. Розміщені у відкритому доступі РП нормативних ОК містять перелік методів викладання та навчання (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74260), які використовують НПП в освітньому процесі. За результатами останнього опитування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/72300) якістю викладання за ОП задоволені 45 здобувачів із 64 опитаних, що складає 70%; 78% стверджують, що НПП використовують сучасні методи навчання. За результатами аналізу нормативних документів ЗВО та фокус-груп здобувачів, НПП, випускників, представників студентського самоврядування, ЕГ дійшла висновку, що студентоцентрований підхід повністю реалізується в освітньому процесі, а НПП мають повну свободу у виборі тих чи інших методів навчання та викладання. Принципи студентоцентрованого підходу, як було зауважено здобувачами на фокус-групі, в освітньому

процесі на ОП проявляються у врахуванні їхніх індивідуальних інтересів: вони можуть обирати теми для досліджень курсових і кваліфікаційних робіт, бази практик, мають можливості формувати власну освітню траєкторію тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

РП нормативних ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74260) та відповідні методичні матеріали до цих ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74097) розміщено на сайті ДВНЗ «УжНУ» у категорії «ОПП «Англійська мова та література. Переклад» (035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. ОС Бакалавр»; на сторінці кафедри англійської філології розміщено перелік нормативних ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/iif-kafeng/courses). У РП нормативних ОК наявна наступна інформація: опис навчальної дисципліни, мета НД, передумови для вивчення НД, очікувані РН, засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання (засоби оцінювання та методи демонстрування РН; форми контролю та критерії оцінювання РН); програма НД (зміст; структура; теми практичних (семінарських, лабораторних) занять); теми для самостійної роботи; інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає НД; рекомендовані джерела інформації). За результатами останнього опитування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/72300) 72% здобувачів ОП вважають, що критерії оцінювання під час проведення поточного та підсумкового контролів є зрозумілими, а відповідні процедури проведення поточного, модульного та підсумкового контролів знань вважають чіткими і зрозумілими 68% здобувачів. За результатами фокус-груп здобувачів, випускників і НПП, здобувачі на початку кожного навчального семестру/НД отримують інформацію по кожному ОК стосовно цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, форм контрольних заходів, порядку та критеріїв оцінювання, інформацію про наявні ресурси електронного депозитарію ЗВО (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/) та сайту електронного навчання (https://cutt.ly/xw7BSMdi). Аналіз сайту електронного навчання в освітньому середовищі Moodle ЕГ через наданий ЕГ тимчасовий гостьовий доступ засвідчує нерівномірність змістового наповнення тих чи інших ОК (зокрема, ОК «Історія англійської мови» містить лише РП, тестові завдання та одне інтернет-посилання на зовнішній ресурс). Нормативні ОК, які у поточному семестрі вивчаються на 4 курсі, який зараз перебуває на онлайн навчанні, також наповнені нерівномірно: зокрема, ОК «Розділи поглибленого вивчення англійської мови» містить лише РП, 2 посібники; ОК «Культурологічні аспекти перекладу» містить лише РП і презентацію до лекції 1 тощо. ЕГ зауважує, що чинне «Положення про організацію дистанційного навчання в ДВНЗ «УжНУ» від 30.06.2023 р. нечітко визначає вимоги до навчально-методичних матеріалів, які мають розміщуватися на відповідному вебресурсі (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/66118). Університетські «Рекомендації до матеріалів, які подаються в електронному форматі для системи Moodle» визначає матеріали до лекцій, практичні чи лабораторні завдання до відповідних тем як обов'язкові складники навчально-методичного забезпечення на сайті електронного навчання (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4120).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Як було підтверджено на фокус-групах із НПП і здобувачами, поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП забезпечується під час виконання здобувачами наукових робіт, зокрема під час роботи у наукових гуртках «Ономастичні студії» (https://cutt.ly/Cw76qkWb) (керівник – доц. Ю. Глюдзик; 6 учасників) та «Основні тенденції та напрями сучасних лінгвістичних досліджень та перекладу» (https://cutt.ly/3w76qRAt) (керівник – доц. Г. Онищак, 12 учасників), участю у студентських науково-практичних конференціях тощо. Так, відповідно до наданих ЕГ додаткових доказів і даних із відкритих джерел, здобувачі є учасниками міжнародних конференцій 2021-2024 рр.: "Promising ways of information technology development", "Problems and Perspectives of Modern Philology and Education", «Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації», "NORD. Perspective Interdisciplinare sesiunea națională de comunicări științifice studențești cu participare internațională ediția a IV-a" (зазначена конференція відбулася у змішаному форматі, організована відповідно до угоди про співпрацю з Технічним університетом Клуж-Напока (Північний університетський центр у м. Бая-Маре (Румунія)) (https://cutt.ly/ww7BDQ1q)), «XXIV Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки»», «Актуальні проблеми лінгвістики, перекладознавства, літературознавства та методики викладання іноземних мов» та ін. Окремі здобувачі мають спільні публікації з НПП (Сливка М.І. Монуш В. Особливості відтворення англійських історичних термінів українською мовою. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2022, No 3-4 (21-22); Іванова А.О., Попович Н.М., Білей М.В. Лексичні та граматичні особливості зображення королівської родини у перекладі (на матеріалі українськомовного перекладу роману Р. Лейсі «Корона. Книга 1. Єлизавета II, Вінстон Черчилль. Становлення молодої королеви (1947-1955)). Актуальні питання гуманітарних наук. 2023, Вип. 70, том 2; Haydanka D., Polinko K. Intertextuality as a Mirror of American Culture in Neil Gaiman's American Gods. SKASE Journal of Literary and Cultural Studies. 2023, vol. 5, no. 2 та ін.). Також НПП включають у списки рекомендованої літератури РП ОК, викладання яких забезпечують, результати власних наукових досліджень і навчально-методичної роботи: наприклад, в ОК 21 «Основи теорії мовної комунікації» посібник доц. О. Шовак «The Fundamentals of the Theory of Speech Communication», в ОК 6 «Вступ до літературознавства» підручник доц. Н. Ференц «Основи літературознавства» тощо. Щороку здобувачі ОП беруть участь в університетській студентській конференції. У 2021 році спільно з факультетом гуманітарних наук Технічного університету Клуж-Напока (Північний університетський центр у м. Бая-Маре (Румунія)) було проведено першу міжнародну студентську наукову конференцію «Актуальні проблеми і перспективи сучасної філології й освіти» (https://cutt.ly/qw7BDC40).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357) робочі навчальні програми з ОК РП НД розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри, зміст програми НД розглядається та схвалюється науково-методичною комісією факультету, і затверджується деканом факультету, на якому відповідний ОК вивчається. РП НД затверджується (перезатверджується) не пізніше ніж за 2 місяці до початку навчального року (с. 30 Положення). Як зазначено у Положенні, «Робоча програма навчальної дисципліни перезатверджується (без змін, із змінами) щорічно з урахуванням результатів моніторингу та перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень.» (с. 30 Положення). На нормативні ОК у ЗВО існує практика підготовки навчально-методичних комплексів і методичних матеріалів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74097). Викладачі постійно залучаються до оновлення змісту освіти як на основі наукових досягнень, так і на основі сучасних практик у відповідній галузі. На зустрічі з ЕГ викладач А. Іванова розповіла про успішний досвід запровадження використання платформи Zoom для навчання синхронному усному перекладу у відповідних ОК після проходження зарубіжного стажування в 2021 р. в Університеті фінансів, бізнесу та підприємництва (м. Софія, Болгарія). Доц. Д. Гайданка розповіла про те, що нормативний ОК 11 «Національна література країни, мова якої вивчається (іноземною мовою)» було введено за аналогією зі схожою ОП на філософському факультеті Трнавського університету (м. Трнава, Словацька Республіка), де вона проходила наукове стажування та виконувала дослідницький грант. Викладачі періодично оновлюють зміст ОК (відповідний приклад навела викладач Д. Гайданка щодо актуалізації тем курсових, кваліфікаційних робіт і тем РП із врахуванням сучасних тенденцій дослідження політичних промов). Під час онлайн спілкування з НПП ОП було з'ясовано, що оновлення змістового наповнення ОК відбувається насамперед із урахуванням нового досвіду, набутого викладачами кафедр під час участі в програмах академічної мобільності, стажування, інших формах підвищення кваліфікації. Як зазначено у «Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», «для дисциплін, які викладаються іноземними мовами, робоча програма виконується і оприлюднюється двома мовами – українською та мовою викладання» (с. 30 Положення (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357)). Втім, зміст окремих РП нормативних ОК засвідчує відхід від цієї практики: зокрема, програми РП ОК 18. Історія англійської мови, ОК 20. Історія та культура англомовних країн, ОК 26. Ділова англійська мова, ОК 15. Практична фонетика англійської мови та інші укладені лише українською мовою.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питаннями, пов'язаними з інтернаціоналізацією діяльності університету, займається відділ міжнародних зв'язків (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations). Слід зауважити, що завдання відділу конкретизованіші на його інтернет-сторінці, аніж у Положенні від 16.06.2016 року, яке регламентує його діяльність (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10114), і, зокрема не містить таких актуальних на сьогодні для відділу завдань, як «забезпечення участі ДВНЗ «УжНУ» у міжнародних рейтингах» чи «організаційний супровід програми ЕРАЗМУС+ підготовка договірних документів». Також у Положенні не згадано про чинну Стратегію інтернаціоналізації ЗВО від 2019 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20138), реалізація якої є головним завданням відділу. На сайті ЗВО представлено інформацію про міжнародні проєкти, які перебувають у стані реалізації (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-projects; http://erasmusplus.uzhnu.edu.ua/), та анонси програм академічної мобільності (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations). На сайті університету можна ознайомитися зі сертифікатами здобувачів і НПП, відповідно до яких в обміні за програмами Erasmus+ (http://erasmusplus.uzhnu.edu.ua/) брали участь здобувачі ОП Д. Русінка Д. («Союз українців в Румунії»; Університет Пітешті (Румунія)), Т. Мешко, Д. Ліснічук (Університет Пітешті (Румунія)); А. Борисенко (Дубравник, Чехія) та ін. НПП у рамках партнерської угоди про співпрацю «Twining Programme» між УжНУ та Університетом Центрального Ланкаширу (Великобританія) долучені до спільних заходів із британськими колегами (https://cutt.ly/dw7BFWz8). Здобувачі мали змогу прослухати лекції викладачів із зарубіжних університетів – партнерів УжНУ. 18–21 жовтня 2019 р. здобувачам прочитала лекції доц. Л. Томояга (викладач Північного університетського центру у м. Бая-Маре) (https://cutt.ly/Gw7BFJ1d). Окремі викладачі ОП мають досвід проходження стажування за програмами академічної мобільності. Зокрема, доц. Д. Гайданка (м. Трнава, Словацька Республіка; 15.02.-01.03.2021) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74074). Доц. Н. Чендей входить до складу міжнародної наукової групи (науковий проєкт за сприяння Європейської асоціації лінгвістики та Міністерства науки та інновацій Іспанії "Stance strategies in immigration and racism-related discourse: analysis and applications in affective learning practices (RACISMMAFF)"; тривалість – 2023/2025 рр.) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74619). Доц. Ю. Глюдзик пройшла стажування в Північному університетському центрі у Бая-Маре (м. Бая-Маре, Румунія, 20.04-28.05.2021 р.) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74243).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильна сторона: Під час реалізації ОП здобувачі мають змогу опановувати дослідницький інструментарій під час роботи у наукових гуртках, підготовки наукових публікацій, підготовки до участі у наукових конференціях, зокрема й міжнародного формату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Аналіз сайту електронного навчання в освітньому середовищі Moodle засвідчує нерівномірність змістового наповнення нормативних ОК. 2. У окремих РП нормативних ОК не враховано норму чинного «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» щодо оприлюднення змісту двома мовами – українською та відповідною іноземною. Недолік: Положення відділу міжнародних зв'язків від 16.06.2016 р. потребує нової редакції, оскільки не враховує актуальних завдань, які виконує цей структурний підрозділ. Рекомендації: 1. До початку 2024-2025 н.р. провести аналіз і доповнити змістове наповнення нормативних і вибіркових ОК у відповідності до вимог чинних університетських Положень і рекомендацій. 2. До початку 2024-2025 н.р. унормувати зміст РП ОК для врахування вимоги чинного «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» щодо оприлюднення їхнього змісту двома мовами – українською та відповідною іноземною. 3. З урахуванням чинних університетських практик розроблення та громадського обговорення внутрішніх нормативних документів, до початку 2024-2025 н.р. оновити чинне «Положення відділу міжнародних зв'язків» від 16.06.2016 р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ визначає рівень відповідності В за Критерієм 4: форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН, ЗВО реалізує студентоцентрований підхід у освітньому процесі на ОП (підкритерій 4.1); інформація щодо цілей, змісту, критеріїв оцінювання й очікуваних результатів навчання своєчасно та повною мірою надається усім учасникам освітнього процесу (підкритерій 4.2); здобувачі мають змогу опановувати дослідницький інструментарій у різноформатних видах наукової роботи на ОП (підкритерій 4.3); у ЗВО існує система перегляду ОК, яка ґрунтується на співпраці зі здобувачами, НПП і представниками роботодавців (підкритерій 4.4); інтернаціоналізація діяльності ЗВО відбувається із активним залученням окремих НПП і здобувачів до програм академічної мобільності (підкритерій 4.5). ЕГ зауважує слабкі сторони та недолік у контексті окремих підкритеріїв: 4.2 (нерівномірність змістового наповнення нормативних ОК в освітньому середовищі Moodle); 4.4 (в окремих РП нормативних ОК не оприлюднено зміст двома мовами – українською та відповідною іноземною); 4.5 (чинне «Положення відділу міжнародних зв'язків» потребує нової редакції). Виявлені слабкі сторони та недолік не є критичними і можуть бути усуненими в робочому порядку до наступного навчального року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ з'ясувала, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» чітко визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357), «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070). У робочих програмах ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37414) подано інформацію про форми контрольних заходів, критерії оцінювання результатів навчання та розподіл балів, засоби діагностики результатів навчання. До форм контрольних заходів за ОП належать поточний та семестровий контроль. Для оцінювання використовується національна система, 100-бальна рейтингова шкала і європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання розміщені у вільному доступі на вебсторінці кафедри в межах робочих програм для всіх зацікавлених осіб (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/3741). Під час фокус-груп здобувачів та НПП ЕГ з'ясувала, що викладацький склад ретельно інформує здобувачів про порядок та терміни проведення контролю з кожної навчальної дисципліни. У разі виникнення додаткових запитань здобувачі можуть також в індивідуальному порядку звернутись до викладачів в усній чи письмовій формі (на корпоративну пошту) або за допомогою месенджерів. Здобувачі вважають, що отримують усю необхідну інформацію щодо форм контрольних заходів і критеріїв їх оцінювання вчасно і в повному обсязі, зазвичай це відбувається на першому занятті з ОК в

новому навчальному семестрі. Відповідно до отриманої інформації та аналізу ОП ЕГ зробила висновок, що згадані форми оцінювання є достатніми для досягнення програмних результатів цієї ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів за ОП відповідає чинному стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) РВО (затвердженого Наказом МОН від 20.06.2019 р. № 869). Додатковою формою атестації на ОП є захист кваліфікаційної роботи бакалавра, яка обов'язково перевіряється на наявність плагіату (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106). У випадку успішного проходження атестації ЗВО видає здобувачу документ встановленого зразка з присудженням ступеня бакалавр з присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Програма атестаційного іспиту передбачає наступні завдання: 1. Лінгвоперекладацький аналіз тексту художнього твору. 2. Теоретичне питання з дисциплін англістики, передбачене цією програмою. 3. Переклад україномовного суспільно-політичного тексту. 4. Комунікативна ситуація з лінгвокраїнознавчої тематики. Відповідно до ОП 2022 року на іспиті перевіряється досягнення ПРН 7, 8, 10, 14-17. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає перевірку ПРН 1, 2, 7-9, 12, 15-17, 19. На думку ЕГ, тематика програми атестаційного іспиту занадто вузька і, як наслідок, звужує вимогу чинного стандарту щодо перевірки досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання за ОП (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74551). Одним із завдань є «переклад україномовного суспільно-політичного тексту». ЕГ зробила висновок, що тематику завдання з перекладу визначили зі змісту ОК «Письмовий переклад», проте ОК «Основи галузевого перекладу», де тематика є значно ширшою, не входить до програми атестаційного іспиту. Крім того, ЕГ зауважила, що питання 4 атестаційного іспиту («Комунікативна ситуація з лінгвокраїнознавчої тематики») містить нелогічне формулювання завдання та спотворює його розуміння, оскільки поняття «комунікативна ситуація» передбачає взаємодію людей задля обміну інформацією з певною метою, тоді як саме завдання, очевидно, передбачає висвітлення власного бачення здобувача окремих питань історії британської літератури (завдання 1-6). ЕГ рекомендує переглянути зміст програми атестаційного іспиту для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Англійська мова та література. Переклад» за ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» регулюються «Положенням про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070), «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357), Етичним кодексом (https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896). Додатково для врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО діє «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964). Із наведеної у відомостях СО інформації та після проведення фокус-груп із НПП та здобувачами, ЕГ переконалася, що для забезпечення об'єктивності оцінювання під час проведення контрольних заходів факультет іноземної філології залучає зовнішніх екзаменаторів, а випадків конфліктних ситуацій чи оскарження результатів контрольних заходів за ОП не було. Однак, здобувачі окреслили різний механізм дій при виникненні конфліктних ситуацій і процедур оскарження контрольних заходів, які не повністю збігаються з формальними процедурами, що закріплені в нормативних документах ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика академічної доброчесності в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» регламентується «Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223) та Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896). Для перевірки наукових робіт у ЗВО використовують наступне програмне забезпечення: Strikeplagiarism (https://strikeplagiarism.com/uk/) та спеціалізовану програму «Unicheck» (https://cutt.ly/xw71Mona). Як було зауважено на фокус-групах, ЗВО є учасником проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ), що реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти за сприяння Посольства США в Україні (Відділу преси, освіти та культури), МОН України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (https://cutt.ly/Qw71Mlat/). В.о. начальника відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного

забезпечення освітнього процесу М. Сабадош зауважила на фокус-групі, що за результатами загальноуніверситетського опитування було впроваджено нормативну ОК з академічної доброчесності (ОК 23 «Академічна доброчесність та академічне письмо»). Під час проведення фокус-груп зі здобувачами ЕГ переконалася, що у ЗВО регулярно відбуваються заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти та НПП: у листопаді 2023 р. відбувся загальноуніверситетський тренінг «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» (https://cutt.ly/Jw71MOxG); 09.11.23 р. здобувачі ОП разом із здобувачами факультету германської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету взяли участь у круглому столі «Плагіат і академічна доброчесність», на якому обговорили питання дотримання академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі та явища штучного інтелекту як загрози розвитку української освіти і науки (https://cutt.ly/mw71MF4r); для здобувачів 3го курсу академнаставник доц. Ю. Глюдзик у 2021 р. провела виховну годину на тему «Академічна доброчесність» (https://cutt.ly/Tw71MXD). Здобувачі ОП пройшли онлайн-курс із академічної доброчесності «Академічна доброчесність в університеті», окремі НПП пройшли курси «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів», «Академічна доброчесність в університеті» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74021). Крім того, у ЗВО в 2019-2022 р. виходили інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність», які ознайомлювали учасників освітнього процесу із найважливішими поняттями у цій сфері (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74030).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильна сторона: На вебресурсах ЗВО розміщена вся необхідна інформація щодо популяризації академічної доброчесності, контрольних заходів та оцінювання здобувачів. ДВНЗ «УжНУ» системно практикує формування культури академічної доброчесності у здобувачів і НПП шляхом впровадження нормативного ОК з академічної доброчесності, участі у тренінгах та онлайн-курсах із неформальної освіти. Позитивна практика: Для сприяння академічній доброчесності, окрім «Положення про академічну доброчесність ДВНЗ «УжНУ», розроблено інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність», де стисло та чітко проілюстровано усю найважливішу інформацію на цю тему. Крім того, у ЗВО використовують сучасне програмне забезпечення (Strikeplagiarism, Unicheck) з безкоштовним доступом для перевірки наукових робіт здобувачів і НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. Здобувачі ОП недостатньо обізнані з конкретним алгоритмом дій у випадку оскарження результатів контрольних заходів. 2. Тематика атестаційного іспиту здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Англійська мова та література. Переклад» занадто вузька, що звужує вимогу чинного стандарту щодо перевірки досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання за ОП. Питання 4 атестаційного іспиту містить некоректне формулювання завдання із комунікативної ситуації. Рекомендації: 1. До кінця поточного навчального року ЕГ рекомендує посилити інформаційну та консультативну роботу зі здобувачами ОП щодо їх обізнаності в конкретному механізмі дій під час конфліктних ситуацій або процедури оскарження результатів контрольних заходів. 2. ЕГ рекомендує до початку наступного навчального року переглянути зміст програми атестаційного іспиту для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Англійська мова та література. Переклад» для повної перевірки досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання за ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи вищезазначені сильні та позитивні практики ОП у контексті критерію 5 (підкритерії 5.1 (форми та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими і дозволяють здобувачам вищої освіти досягнути відповідних результатів навчання); 5.3 (у ЗВО є достатня нормативна база для регламентації правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження результатів контрольних заходів); 5.4 (у ДВНЗ «УжНУ» відмінно сформована культура академічної доброчесності, проводяться різноманітні заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти та НПП)), виявлені слабкі сторони (підкритерії 5.2 (тематика програми атестаційного іспиту вузька, окремі питання є некоректними), 5.3 (здобувачі не повністю орієнтуються в механізмі їхніх дій у конфліктних ситуаціях та процедурах оскарження контрольних заходів) не є істотними і можуть бути швидко усунені у визначений ЕГ термін. ЕГ дійшла висновку, що ОП «Англійська мова та література. Переклад» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації про НПП, які забезпечують викладання ОК за ОП (відповідно до Таблиці 2 ВСО), уточненої таблиці 2, наданої ЕГ як додатковий доказ, аналіз профілів викладачів у наукометричних базах Google Scholar, SCOPUS, Web of Science, відомості щодо НПП на веб-сторінці кафедри (https://is.gd/6qlKzf) та надані пояснення фокус-груп підтверджують той факт, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та РН. Так, до реалізації ОП відповідно до ВСО залучено 25 НПП, з них працюють за основним місцем роботи – 24 особи (96 %), на умовах сумісництва – 1 особа (4 %). Частка НПП, які мають науковий ступінь та вчене звання та працюють в ДВНЗ «УжНУ» за основним місцем роботи – 17 осіб (68 %), з них мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора – 1 особа (5,9 %), кандидата наук, доцента – 16 осіб (94,1 %); стаж науково-педагогічної роботи: до 10 років – 2 особи, від 10 до 20 років – 8 осіб, від 20 до 30 років – 7 осіб, понад 30 років – 7 осіб. Аналіз додаткових доказів, наданих гарантом ОП свідчить, що більшість викладачів із групи забезпечення ОП відповідає всім вимогам щодо кваліфікації, що викладені у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 р. №1187 зі змінами. Окремі викладачі є експертами у галузі, перекладачами-практиками, зокрема Д. Гайданка виконала переклад книги Y. Haydanka “Notable Presidential Elections in the Czech Republic: Institutional Design, Communications, and Cleavages” (2021); підручника “Transitology: Handbook” (2022); А. Іванова залучається до перекладу Управлінням боротьби з контрабандою та порушенням митних правил Закарпатської митниці; М. Дерді є фізичною особою-підприємцем з надання послуг перекладу. Кваліфікація викладачів корелює зі змістом ОК, до прикладу, М. Фабіан є к. філол. н. із спец. 10.02.20 порівняльно-історичне, типологічне і зіставне мовознавство, теорія перекладу, д. філол. н. із спец. 10.02.15 загальне мовознавство – викладає ОК 17. Порівняльна лексикологія англійської та української мов і має наукові публікації в розрізі ОК: “Verbalization of positive emotions in English and Ukrainian (comparative aspect)” (2021), “Lexical semantics of the nouns denoting “honour” in English and Ukrainian” (2022). Показову кількість публікацій у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection, мають викладачі В. Левкулич, М. Фабіан, Г. Онищак. За результатами оприлюднених на сайті ЗВО опитувань здобувачів 2023 та 2024 років, більшість з них задоволена чи переважно задоволена якістю викладання за ОП (https://is.gd/R4DHoH, https://is.gd/3G5qW8).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно з «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615). Оголошення про проведення конкурсу, терміни, умови, перелік кваліфікаційних вимог до претендентів спершу розміщуються на офіційному сайті ЗВО (https://cutt.ly/0w78lzXL). На час проведення акредитаційної експертизи останнє оголошення про заміщення вакантних посад розміщене на сторінці ЗВО 30.03.2024 р. Потім відбувається встановлення відповідності претендента кваліфікаційним вимогам конкурсною комісією на чолі з ректором ЗВО. Конкурсна комісія ухвалює рекомендації стосовно претендентів на вакантні посади та передає їх на розгляд Вченій раді університету або факультету. Вчена рада ЗВО обирає за конкурсом таємним голосуванням на вакантні посади завідувачів кафедр, професорів. Вчена рада факультету за подібною процедурою обирає доцентів, старших викладачів, викладачів. Під час фокус-груп викладачів гарант ОП Н. Чендей повідомила, що до складу Вченої ради факультету входять голова студради Д. Рішко та голова профбюро Р. Третяк, які від імені здобувачів залучаються до конкурсного добору. Рішення Вченої ради університету/факультету вважається дійсним, якщо в голосуванні взяли участь не менше 2/3 її членів, а претендент набрав більше 50% голосів її членів. Аналіз сторінки відділу кадрів ЗВО та «Порядку проведення конкурсного відбору…», встановив що в ході конкурсного добору враховується професійна та наукова діяльність НПП, стаж наукової та науково-педагогічної роботи, його відповідність спеціальності та ОК, наявність і рівень наукового ступеня, наявність і рівень вченого звання, кількість наукових праць у фахових виданнях відповідної галузі з індексом цитування та наукових журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science, Scopus протягом останніх п’яти років, кількість науково-методичних праць. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою викладачів, гарант ОП Н. Чендей підтвердила цю інформацію та зазначила, що кандидатури претендентів проходять також обговорення на кафедрі, а також ураховуються результати опитувань здобувачів; доцент кафедри англійської філології Л. Рогач зазначила, що необхідною складовою участі у конкурсі є проведення відкритого лекційного/практичного заняття із його наступним обговоренням; доцент А. Іванова вказала на важливість врахування відповідності Ліцензійним умовам. За результатами опитувань здобувачі цілком задоволені викладанням за ОП. Випускники на фокус-групі також відзначили високу професійну кваліфікацію викладачів і наголосили на позитивних змінах в ОП 2022 року, а саме збільшенні кількості практичних дисциплін із філології і перекладу. Всі згадані вище факти свідчать про те, що процедури конкурсного добору забезпечують необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ переконалась, що роботодавці активно залучені до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. Основними формами залучення роботодавців до освітнього процесу є участь у затвердженні, перегляді та рецензуванні ОП, організації перекладацької практики, участі в екзаменаційних комісіях. Під час фокус-груп з авторами відомостей СО завідувач кафедри англійської філології С. Голик зазначила, що в рамках перегляду ОП було враховано рекомендацію доцента кафедри англійської філології та методики викладання іноземних мов Мукачівського ДУ Н. Герцовської стосовно збільшення кількості годин на переддипломну практику. Представники академічної спільноти Н. Герцовська, О. Приходченко та Л. Ткаченко залучались також як голови екзаменаційних комісій. Роботодавців також активно залучали до розширених засідань робочих груп ОП. Так, директор Лінгвістичного центру «Лік» О. Шенцева рекомендувала запровадити курс з галузевого перекладу, координатор міжнародного кінофестивалю CMIFF Дм. Грешко відзначив важливість розвивати соціальні навички та навчати використанню інформаційно-комунікаційних технологій (протокол № 12 засідання робочої групи від 21.12.2021 р.). Частина побажань була врахована, зокрема було додано нормативний ОК «Основи галузевого перекладу» в ОП 2022 р.; було збільшено кількість перекладацьких практик з їхнім розподілом на навчальну та виробничу (протокол № 13 засідання робочої групи від 19.01.2022 р.). За пропозицією начальника відділу міжнародних зв'язків ДВНЗ «УжНУ» О. Свєженцевої було введено ОК «Переклад ділової документації», за пропозицією координатора міжнародного кінофестивалю SMIFF Дм. Грешка було введено ВК «Культурологічні аспекти перекладу» (протокол № 14 від 20.01.2023 р.). Під час фокус-груп зі здобувачами та випускниками К. Полінко та Б. Заплатинський відзначили цікавий і корисний формат перекладацької практики, а саме здійснення перекладу субтитрів до фільмів під час Закарпатського кінофестивалю, координатором якого є режисер Дм. Грешко. Під час фокус-групи з роботодавцями Дм. Грешко підтвердив, що вже протягом 4-х років надає базу для перекладацької практики здобувачів ОП в рамках міжнародного кінофестивалю і залучається до опитувань та рецензування. Директор "LT Language SCHOOL" О. Товканець підтвердила, що на базі мовної школи здобувачі ОП проходять перекладацьку практику та наголосила на високій компетентності здобувачів у синхронному перекладі. До перекладу переговорів та укладання договорів залучає здобувачів також відділ міжнародних зв'язків ЗВО. Керівник ГО «Карпатська агенція прав людини «Вестед» М. Менджул також залучала окремих здобувачів до перекладацької діяльності та відзначила їхнє хороше володіння спеціальною термінологією. З пропозиціями на ринку праці в Україні здобувачі вищої освіти за ОП знайомляться також на фестивалях, ярмарках вакансій та під час проведення в університеті кар'єрних днів, які постійно організовує центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ ретельно ознайомилась з відомостями СО, новинами про діяльність кафедри англійської філології на сторінці ЗВО, у профілях кафедри у соцмережах, що в результаті дозволяє зробити висновок, що професіонали-практики та експерти беруть участь у заходах наукового, навчального та просвітницького характеру за ОП. До прикладу, 23.11.2023 р. з гостьовою лекцією "Multilingual Corpora and Their Potential for Linguistics and Translation Studies" ДВНЗ «УжНУ» відвідав д. філол. наук, професор, доцент Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Польща), професор КНЛУ (Україна) Ян Капранов (https://is.gd/02tpMP). Про цю зустріч згадала також під час фокус-групи здобувач ОП К. Полінко. 04.03.2024 року ДВНЗ «УжНУ» відвідали представники Генерального директорату усного перекладу в Брюсселі. Здобувачі ОП М. Білей та К. Полінко спробували себе в ролі послідовних перекладачів, а їхні переклади аналізував перекладач Генерального директорату усного перекладу в Брюсселі А. Гроссо (https://clipr.cc/8vSYq). 28.03.2024 р. з просвітницькою лекцією «Гендерно зумовлене насильство і домашнє насильство, культура згоди» виступила випускниця ОП, представниця ГО "ДІВЧАТА" К. Брич. Під час відкритої зустрічі декан факультету філології Північного університетського центру у Бая-Маре (Румунія) М. Фаркаш зазначив, що в рамках угоди про співпрацю зі ЗВО читав гостьові лекції з фольклору за ОП «Румунська мова і література. Англійська мова і література». Здобувачі ОП також згадали, що з гостьовими візитами запрошували фахівця з перекладу субтитрів, а випускниці О. Гевді запам'яталась лекція з перекладачем і есеїстом Ю. Прохаським. Значний досвід перекладацької діяльності має також викладач ОК «Практика усного перекладу» Д. Гайданка. Отже, ЗВО досить активно залучає професіоналів-практиків та експертів галузі до проведення гостьових лекцій і семінарів. В якості побажання ЕГ рекомендує залучати до викладання деяких вибіркових ОК професіоналів-практиків за сумісництвом. Зокрема, ОК Художній переклад/Переклад поезії/Кіноперекладі/Реклама в перекладі, з одного боку, є дисциплінами, якими випускники під час онлайн зустрічі з ЕГ пропонували урізноманітнити перелік ВК ОП, а з іншого боку – могли б бути тими ОК із галузевого практичного перекладу, яких не вистачає здобувачам ОП відповідно до результатів опитувань. ЕГ вважає, що від залучення до викладання таких вибіркових ОК професіоналів-практиків виграють усі учасники освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку НПП у ЗВО регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (https://cutt.ly/nw7NGxA6). Обсяг ПК НПП не може бути меншим, ніж 6 кредитів ЄКТС та рідше одного разу на 5 років. На час підвищення ПК за НПП зберігається місце роботи і середня заробітна плата. Аналіз ВСО, додаткових доказів, інформаційної сторінки ЗВО встановив, що більшість НПП, задіяних у реалізації ОП, систематично підвищують свою кваліфікацію, беруть участь у тренінгах, стажуваннях. Зокрема, зарубіжне стажування у Північному університетському центрі у м. Бая Маре, Румунія пройшли: Д. Станко (2021), Л. Рогач (2021), М. Сливка (2021), О. Дацьо (2019), В. Левкулич (2021), Е. Швед (2023), Ю. Глюдзик (2021), Г. Онищак (2021), М. Рошко (2020), Н. Чендей (2021) (https://cutt.ly/Mw7NGAB9). На

філософському факультеті Трнавського ун-ту (Словацька республіка) пройшла стажування Д. Гайданка (2021, 2022/2023). Гарант ОП під час фокус-груп викладачів повідомила, що проходить наукове стажування в ун-ті Комплутенсе (Мадрид, Іспанія) як член проєктної групи RACISMMAFF PROJECT (2023/2025 рр.). Стажування за програмою Одеського ДУ внутрішніх справ пройшла О. Лавер (2022). ЕГ також ознайомилась зі значною кількістю сертифікатів НПП про участь у вебінарах Британської Ради (М. Сливка, Д. Станко, О. Решетар), вебінарах ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» з теми «Неформальна освіта та академічна доброчесність у підготовці бакалаврів та магістрів в країнах ЄС та Україні» (М. Сливка). Окремі НПП проходять стажування в Науковій бібліотеці ЗВО: наприклад, Т. Почепецька (під час проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що проходила стажування за темою «Удосконалення наукового, навчально-методичного, фахового рівня» (6 кредитів ЄКТС, 01.02-15.03.2024 р.)). На час проведення акредитаційної експертизи не всі НПП мають необхідний для викладача ЗВО обсяг ПК упродовж 5 років, або такий обсяг не вказано у кредитах ЄКТС: зокрема, це стосується окремих викладачів, які забезпечують викладання нормативних ОК (Т. Дацьо (загальна кількість годин підвищення кваліфікації відповідно до п. 3.12 чинного Положення становить 120 годин (4 кредити ЄКТС) за останні 5 років)). ЕГ звертає увагу, що, відповідно до п. 23 Постанови КМУ № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 р. обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС (https://cutt.ly/Fw7NvvHJ). Окрім того, ЕГ не виявила випадків використання власних програм ЗВО для сприяння професійному розвитку викладачів, окрім можливості проходження стажування в Науковій бібліотеці. Також програма стажування в Науковій бібліотеці не містить перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо), визначених згаданою вище Постановою (п. 10).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ, спираючись на результати зустрічей, надані на запит додаткові документи та нормативні положення ЗВО встановила, що ДВНЗ «УжНУ» стимулює розвиток наукової діяльності НПП. Зокрема, у ЗВО є чинним «Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, які індексуються в БД Scopus та/або Web of Science у ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356). Конкретний розмір преміювання визначається розпорядженням ректора ЗВО залежно від IF (cite score) та/або SNIP видання. У випадку, якщо наукове дослідження опубліковане у журналах «Nature» або «Science», розмір премії подвоюється. ЕГ ознайомилась з довідкою про преміювання, наданою гарантом ОП у якості додаткового доказу, що містить перелік НПП, які отримали премії у 2023 р. за публікації статей, що індексуються в БД Scopus та/або Web of Science. Крім того, викладачі отримують преміювання за підсумком календарного року. Цю інформацію підтвердили під час фокус-груп викладачі В. Синьо та Н. Чендей. Гарант ОП також зазначила, що викладачі мають оплачувані відрядження, пов'язані з участю у конференціях, стажуваннях, грантових проєктах, а також творчі відпустки для підготовки дисертаційних досліджень до захисту. Прикметно, що у ЗВО діє нове «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355). Відповідно до п. 1.2. цього Положення рейтинговий показник є підставою для морального та матеріального заохочення НПП (нагородження грамотою, оголошення подяки, преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань). Проте самі підстави для нагородження такими відзнаками цим Положенням не визначені. Також ЕГ не отримала доказів нагородження НПП заохочувальними відзнаками (подяками, грамотами тощо). В цьому контексті, на думку ЕГ, з метою кращого стимулювання розвитку викладацької майстерності, сприяння ініціативності НПП було б доцільно розробити положення про заохочувальні відзнаки різних ступенів. Комплекс нематеріальної мотивації з гідною заробітною платнею покликаний задовольнити базові потреби кожного НПП у визнанні, саморозвитку та творчій реалізації і призведе до підвищення ефективності такого працівника.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП у ЗВО. 2. Активна участь роботодавців у перегляді та рецензуванні ОП, а також у практичній підготовці здобувачів, в тому числі через налагоджену співпрацю з авторитетним у галузі кіноперекладу Карпатським гірським міжнародним кінофестивалем. 3. Дієві практики ЗВО з фінансування підвищення кваліфікації викладачів, їхньої участі у закордонних наукових конференціях, грантових проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Малоімплементовані практики залучення зовнішніх професіоналів/експертів галузі для викладання окремих нормативних чи вибіркових освітніх компонентів. 2. Наявна єдина внутрішня програма ЗВО для сприяння професійному розвитку викладачів за ОП на базі Наукової бібліотеки. 3. Відсутні приклади заохочення нематеріальними відзнаками НПП ОП. Рекомендації: 1. Протягом 2024-2025 н.р. кафедрі англійської філології залучити щонайменше одного зовнішнього професіонала-практика/експерта галузі для викладання, в тому числі за сумісництвом, вибіркової ОК за ОП. 2. Протягом 2024-2025 н.р. ДВНЗ «УжНУ» як суб'єкту підвищення кваліфікації розробити перелік програм підвищення кваліфікації, скориставшись успішною практикою інших ЗВО

України та сприяти залученню до проходження таких програм власних НПП. 3. До початку 2024-2025 н.р. ДВНЗ «УжНУ» розробити положення про заохочувальні відзнаки ЗВО та послідовно втілювати його правила на практиці.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає вимогам критерію 6. Професійна та академічна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітнього процесу за цією ОП, відповідає вимогам. Наукова активність викладачів є високою і здебільшого корелює з предметною областю (підкритерій 6.1.); конкурс на заміщення вакантних посад відбувається прозоро (підкритерій 6.2.); позитивною практикою є висока різноманітність форм залучення роботодавців до освітнього процесу (підкритерій 6.3.) та запрошення експертів галузі у якості гостьових лекторів за ОП (підкритерій 6.4.); ефективними є практики ЗВО з фінансування підвищення кваліфікації викладачів, їх участі у закордонних наукових конференціях, грантових проєктах (підкритерій 6.6.). Часткові невідповідності підкритерію 6.4. (малоімплементованими є практики залучення зовнішніх професіоналів/експертів галузі для викладання окремих ОК, в тому числі за сумісництвом); підкритерію 6.5. (відсутній вибір внутрішніх програм професійного розвитку НПП ЗВО); підкритерію 6.6. (відсутні приклади заохочення нематеріальними відзнаками НПП ОП) не мають критичного впливу на реалізацію ОП і можуть бути усунені в короткий і визначений вище термін, тому рівень відповідності критерію оцінюється як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ДВНЗ «УжНУ» має усі необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси для реалізації ОП «Англійська мова та література. Переклад» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО у формі онлайн-стріму, а також за надісланими експертній групі відеоматеріалами ЕГ переконалася, що для реалізації ОП наявна достатня кількість навчальних приміщень і створене ефективне середовище для е-навчання (електронне середовище Moodle, використовуються платформи Google Meet та Zoom, у навчальних корпусах є доступ до мережі Інтернет, включно з безкоштовним доступом до Wi-Fi). Навчальні аудиторії оснащені проекторами, комп'ютерами, а також навушниками, що надає змогу студентам набувати практичних навичок з усного синхронного перекладу. У ЗВО є вся необхідна студентська інфраструктура для забезпечення освітнього процесу та дозвілля здобувачів: наукова бібліотека, студентський простір, спорткомплекс, басейн, їдальня, гуртожитки тощо. Належним чином функціонує Наукова бібліотека УжНУ, яка налічує 1 700 000 документів, періодичних та фахових видань, які допомагають у забезпеченні змісту ОП. Крім того, бібліотека надає онлайн-послуги: за допомогою корпоративної пошти здобувачі можуть вести цілодобовий пошук необхідної літератури в е-каталогах; замовити онлайн документи, тематичний підбір літератури тощо. Наукова бібліотека УжНУ також забезпечує здобувачам безкоштовний доступ до наукових і навчально-методичних матеріалів викладачів. Під час проведення фокус-груп здобувачі та НПП підтвердили, що матеріально-технічне забезпечення достатнє для забезпечення освітнього процесу і загалом задовольняє їхні освітні потреби.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Протягом роботи у фокус-групах зі здобувачами, НПП, представниками студентських організацій, структурних підрозділів та сервісних служб ЗВО ЕГ з'ясувала, що у ДВНЗ «УжНУ» здобувачі, викладачі та працівники мають безкоштовний доступ до університетської інфраструктури, всіх інформаційних та електронних ресурсів, бібліотечних фондів, наукометричних баз. У навчальних корпусах та аудиторіях наявний безкоштовний доступ до Wi-Fi. На ОП проводяться щорічні опитування здобувачів ОП щодо якості організації їх навчального процесу (https://cutt.ly/cw76QipI).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регламентується в «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662), «Правилах внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134), «Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035) тощо. ЗВО забезпечує систему заходів щодо дотримання техніки безпеки, санітарних та протиепідеміологічних норм під час карантину, охорони праці та ін. Для підвищення ефективності навчального процесу в ДВНЗ «УжНУ» функціонує соціально-психологічна служба (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy). У зв'язку із запровадженням воєнного стану на території України у ЗВО облаштовано укриття. Під час спілкування із здобувачами освіти та представниками студентських організацій ЕГ з'ясувала, що вони загалом задоволені навчально-методичним забезпеченням ОП та матеріально-технічною базою університету.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультаційна та соціальна підтримка у ЗВО регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу…» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357). Інформаційну підтримку для здобувачів вищої освіти забезпечують деканат факультету іноземної філології та кафедра англійської філології, уся необхідна інформація також розміщена на вебсайті та соціальних мережах ЗВО. Здобувачі можуть отримати індивідуальні консультації від кураторів академічних груп, наукових керівників та викладачів, що забезпечують навчання на ОП. В університеті та на факультеті іноземної філології також функціонують студентська рада, профспілкова організація студентів та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів факультету іноземної філології. Крім того, консультативну та соціальну підтримку здобувачів забезпечує центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://cutt.ly/Rw78zy1V). У ДВНЗ «УжНУ» регулярно проводять опитування здобувачів вищої освіти для врахування їхніх актуальних потреб (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/72296). Проведення фокус-груп та результати анкетувань свідчать про те, що здобувачі задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою їхнього навчання в університеті. У ЗВО функціонує відкритий студентський простір Aura Academica, де здобувачі можуть проводити вільний час; навчатися; співпрацювати тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ДВНЗ «УжНУ» приділяє значну увагу особам з особливими освітніми потребами та створює усі необхідні умови для реалізації їх права на освіту. Під час перегляду відеоматеріалів, наданих ЕГ як додатковий доказ, стрімів під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази та проведення фокус-груп ЕГ переконалася, що у ЗВО є уся необхідна соціальна інфраструктура для здобувачів з особливими освітніми потребами: пандуси для підйому в навчальні корпуси та гуртожитки, ліфти, облаштовано звуковий сигнал при вході до навчального корпусу, спеціально обладнані вбиральні, душові кімнати, кухні та індивідуальні кімнати в гуртожитках. З 2018 року в ЗВО діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/50352). В університеті також функціонують центр гуманітарно-виховної роботи (https://cutt.ly/ww7BGJM6) та відділ соціально-психологічної служби (https://cutt.ly/gw7BHwpm).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ДВНЗ «УжНУ» регулюються Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896); «Положенням про порядок застосування заходів з урегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964) та Антикорупційною програмою ДВНЗ «УжНУ» на 2023-2025 роки. У ЗВО також функціонує комісія з урегулювання конфліктних ситуацій в УжНУ, яка забезпечує інформаційну та консультативну допомогу адміністрації щодо запобігання конфліктним ситуаціям. У випадку порушення прав учасники освітнього процесу можуть звернутись до Комісії за допомогою скарги у письмовій формі з зазначенням відповідних фактів та доказів. Крім того, у ЗВО діють скриньки довіри — фізична й електронна (stop.korupcii.uzhnu@gmail.com), — куди кожен учасник освітнього процесу може звернутись із проханням для вирішення конфліктної ситуації. Учасники фокус-груп повідомили ЕГ, що випадків конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, на ОП не було. Проте ЕГ за результатами відповідної фокус-групи зауважує, що здобувачі ОП недостатньо ознайомлені з механізмом вирішення конфліктних ситуацій у ДВНЗ «УжНУ», тому ЕГ рекомендує проводити регулярне ознайомлення здобувачів щодо дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильна сторона: Створена необхідна соціальна інфраструктура для забезпечення належних умов навчання для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами. Створено безбар'єрне та інклюзивне середовище для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Позитивні практики: 1. Здобувачі можуть за допомогою спеціальної форми дистанційно замовити різноманітні бібліотечні онлайн-послуги, як-от: електронну доставку документу, тематичний підбір літератури та ін. 2. У ЗВО функціонує відкритий студентський простір Aura Academica.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: Здобувачі вищої освіти недостатньо обізнані із процедурою вирішення конфліктних ситуацій у ДВНЗ «УжНУ», пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Рекомендація: До кінця поточного навчального року провести відповідні інформаційні заходи щодо ознайомлення здобувачів щодо їхніх дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП «Англійська мова та література. Переклад» рівню В за підкритеріями: 7.1 (ЗВО має необхідну матеріально-технічну базу для реалізації ОП); 7.2 (наявний безкоштовний доступ до всієї наукової, навчальної, соціальної та рекреаційної інфраструктури для забезпечення роботи НПП та якісного навчання здобувачів); 7.3 (освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, у ЗВО функціонує соціально-психологічна служба); 7.4 (ДВНЗ «УжНУ» ефективно та у зручний спосіб надає усю необхідну освітню, організаційну, інформаційну, консультаційну та соціальну підтримку здобувачів ОП); 7.5 (у ЗВО створені відповідні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, також функціонує центр гуманітарно-виховної роботи та відділ соціально-психологічної служби). Виявлена слабка сторона за підкритерієм 7.6 (здобувачі вищої освіти недостатньо обізнані із процедурою вирішення конфліктних ситуацій у ДВНЗ «УжНУ») може бути усунута в короткостроковій перспективі у визначений ЕГ термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЗВО регулюються «Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968). ОП у ЗВО розробляються за ліцензованими спеціальностями. Протягом реалізації даної ОП вона модифікувалася та удосконалювалась, що відображено в матеріалах СО, протоколах засідань робочих груп ОП (протоколи №1-16 2016-2024 рр. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74324). ОП 2019 р. була розроблена на основі стандарту ВО. Відповідно до протоколу №7 від 05.07.2019 р. було створено нову робочу групу для врахування стандарту ВО, до якої ввійшли окремі викладачі кафедри англійської філології, представник зовнішніх стейкголдерів директор лінгвістичного центру «ЛІК» О. Шенцева та представник здобувачів О. Резнік. У ОП 2022 р. відповідно до протоколу № 13 від 19.01.2022 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74644) було внесено наступні зміни на пропозицію різних груп стейкголдерів: ОК «Практична граматика англійської мови», «Практична фонетика англійської мови» введено до нормативних ОК; ОК «Практика усного й письмового перекладу» розділено на дві окремі ОК «Практика письмового перекладу» і «Практика усного перекладу»; додано нормативний ОК «Основи галузевого перекладу»; ОК «Академічна доброчесність та академічне письмо» включено до нормативних ОК за результатами вивчення аналогічних ОП «Англійська мова та література. Переклад» українських ЗВО; було збільшено обсяг перекладацьких практик із їхнім розподілом на різні ОК; було розширено каталог ВК. Невід'ємною складовою моніторингу ОП, відповідно до чинного Положення, виступає опитування здобувачів, випускників і роботодавців (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74467). У п. 3.3.9 «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» зазначено підстави для оновлення ОП, а саме: ініціатива і

пропозиції гаранта або НПП ОП, результати оцінювання якості за ОП, зміни інфраструктурного, кадрового характеру та інших ресурсних умов реалізації ОП. Підставами для модернізації ОП є незадовільні результати моніторингу або набору абітурієнтів, зміни на ринку послуг або праці, незадовільні результати різних процедур якості оцінки ОП (п. 3.3.10 с. 17 Положення). Утім, серед визначених у пункті 3.3.9 і 3.3.10 чинного «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» підстав для ініціювання оновлення та модернізації ОП, відсутні затвердження і внесення змін до нормативних документів КМУ, ВРУ, МОН, НА, НАК, на яких базується ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами фокус-груп підтверджено, що здобувачі ВО безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процедур періодичного перегляду ОП. Відповідно до «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968) позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП, що може відбуватися щороку. Проведення анкетування здобувачів і залучення студентського самоврядування до процедур забезпечення якості вищої освіти на ОП «Англійська мова та література. Переклад» було підтверджено здобувачами та представниками студентського самоврядування на відповідних онлайн-зустрічах з ЕГ. Здобувачі ОП входять до складу робочої групи: зокрема, на онлайн-зустрічі з ЕГ здобувачка К. Полінко розповіла про роботу над удосконаленням ОП. Також результати щорічних онлайн опитувань здобувачів ВО заслуховуються та обговорюються на засіданнях робочої групи ОП (відповідно до фокус-груп і протоколу №16 від 28.02.2024 р. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74471). Прикладом врахування позиції здобувачів у процесах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті є внесені зміни в ОП, зокрема збільшення переліку опцій іноземних мов, коли до німецької/французької було додано словацьку та чеську в перелік ВК (відповідно до протоколу засідання робочої групи №10 від 21.12.2020 р. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74641). Водночас ЕГ зауважує, що, відповідно до засідання робочої групи за результатами останнього опитування, жодних змін до структури ОП чи до переліку ВК не було ухвалено, однак у відповідь на питання 5, щодо доповнення ОК ОП, 5 із 16-ти респондентів пропонують посилити у той чи інший спосіб перекладацьку компоненту ОП; також у відповіді на питання 9 щодо потенційних змін у ОП також 5 респондентів вказують на необхідність збільшення кількості контактних годин для перекладу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74471). За результатами відповідної фокус-групи, ЕГ висновує, що комунікацію зі здобувачами ОП здійснюють й представники студентського самоврядування: студрада факультету іноземної філології та профбюро факультету іноземної філології, а також Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів факультету іноземної філології. Також ЕГ зауважує відсутність в опитуваннях здобувачів запитань щодо окремих освітніх компонентів (нормативних і вибіркових), які б дозволили точніше структурувати зміст ОП, моніторити достатність і правильність розподілу аудиторних годин і самостійної роботи, задоволеність формами і методами навчання у контексті окремих ОК тощо. Відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу не має достатніх ресурсів для розробки відповідного опитування для оцінки ОК для окремих ОП, як про це розповіла на онлайн зустрічі з ЕГ в.о. начальника відділу моніторингу якості освіти М. Сабадош.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На підставі результатів фокус-груп ЕГ встановлено, що роботодавці, які представляють установи та організації різних форм власності, безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП насамперед у формі співпраці як представники баз практик і рецензентів ОП. ОП обговорюється у співпраці з потенційними працедавцями (відповідно до протоколів засідань робочих груп, на останніх постійно були присутні представники роботодавців: директор лінгвістичного центру «ЛІК» О. Шенцева (2016-2020 рр.), режисер, програмний координатор кінофестивалю SMIFF Дм. Грешко (2020 – по останній час)). Зокрема у 2023 р. було враховано пропозицію О. Свєженцевої щодо внесення ОК з перекладу ділового мовлення (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74645) через представлення відповідних ВК у перелік ВК кафедрального каталогу. Зазначене вище було підтверджено також під час онлайн зустрічі з ЕГ, на якій були присутні роботодавці, більшість з яких представляли бази практик: Дм. Грешко, режисер; М. Менджул, керівник ГО «Карпатська агенція прав людини «Вестед»; О. Свєженцева, начальник відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи ДВНЗ «УжНУ»; О. Товканець, директор приватної мовної школи «LT Language SCHOOL»; М. Тріфан, голова Ради стейкголдерів факультету іноземної філології. Дм. Грешко поінформував про 4-річний досвід співпраці з ОП, розповівши про залучення здобувачів до перекладацької практики під час проведення кінофестивалю CMIFF (Карпатський міжнародний кінофестиваль) (https://filmfreeway.com/CMIFF). О. Товканець зауважила про високий рівень підготовки здобувачів ОП до практики синхронного перекладу, як наслідок позитивних змін в ОП за останні 2 роки. О. Свєженцева розповіла про успішне проходження практики здобувачами під час проведення акредитаційної експертизи, які демонструють розуміння специфіки перекладу офіційно-ділового мовлення, синхронного та послідовного перекладу. Представники баз практик загалом високо оцінили рівень набутих компетентностей студентів-практикантів. Роботодавці підтвердили зацікавленість у випускниках ОП, окремо звернувши увагу на успішні приклади працевлаштування випускників («LT Language SCHOOL»). Також ЕГ проаналізувала результати опитувань роботодавців щодо задоволеності рівнем організації перекладацької практики

(представників баз практик) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74736) і стейкголдерів освітньої програми (роботодавців) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74472; https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74473). Слід зазначити, що в опитуванні стейкголдерів освітньої програми (роботодавців) брали участь за останні 2 роки лише 2 і 3 представники відповідно. Тому ЕГ рекомендує залучати більшу кількість респондентів до даного опитування для збору і врахування пропозицій від роботодавців, а також залучити зовнішніх стейкголдерів даної ОП до складу Ради стейкголдерів факультету іноземної філології.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За підсумками аналізу матеріалів офіційного сайту ЗВО та результатів онлайн-зустрічі ЕГ із представниками допоміжних структурних підрозділів ЕГ констатує високий рівень роботи центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування, який, зокрема, надає допомогу в працевлаштуванні здобувачів і випускників університету (зокрема проводить Форум кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/270.htm)); збирає інформацію про працевлаштування випускників з допомогою онлайн опитування і рівень їхньої задоволеності навчанням на ОП (щороку у вересні (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74468)); активно співпрацює з потенційними роботодавцями тощо. За підсумками фокус-групи випускники даної ОП не входять у згадану у відомостях СО Міжнародну асоціацію випускників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/index.html). Як зазначено у п. 3.3.5 чинного «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» «критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм Університету в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства» (с. 16 https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968). Однак, відповідно до аналізу протоколів засідань робочої групи та результатів фокус-групи, залучення випускників ОП після врахування стандарту носило разовий характер, коли, відповідно до протоколу № 12 від 21.12.2021 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74643), у розширеному засіданні брала участь випускниця І. Бесеганич (у протоколі 11 від 23.11.2021 р. зазначена як здобувачка https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74642). Таким чином, потребує залучення випускників як представників зовнішніх стейкголдерів, як у складі робочої групи, так і під час розширених засідань робочої групи ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО, яка діє в ДВНЗ «УжНУ» та регулюється чинним Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» від 05.11.2018 р., дозволяє оперативно реагувати на зауваження та пропозиції, виявлені в процесі функціонування ОП. Відповідно до результатів фокус-груп, важливим чинником моніторингу якості освіти є анонімні опитування, які проводяться для здобувачів, випускників, представників баз практик, стейкголдерів (роботодавців) через гугл-форму (містять закриті та відкриті опції для відповіді). Анкетування проводиться відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу і результати публікуються на сторінці відділу на сайті ЗВО (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34556). Результати обов'язково передаються адміністрації ЗВО і, на вимогу, гаранту ОП. Як зауважила на онлайн зустрічі в.о. начальника відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу М. Сабадош, за результатами загальноуніверситетського опитування було впроваджено нормативну ОК з академічної доброчесності (в даній ОП ОК 23 «Академічна доброчесність та академічне письмо»).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП відбувається вперше. Однак у ЗВО розроблено процедуру врахування зауважень і пропозицій, висловлених під час попередніх акредитацій. На зустрічі із авторами відомостей СО, начальник відділу ліцензування та акредитації Т. Гапак розповіла ЕГ про врахування рекомендацій від ЕГ, ГЕР і НА на рівні загальноуніверситетських змін у внутрішній нормативній документації, зокрема в оновленні положень про врахування результатів неформальної освіти та змін у підході до вільного вибору ОК здобувачами, який наразі передбачає вибір із каталогу загальноуніверситетських ОК і кафедральних ОК, тощо. Також двічі на рік відбувається обговорення результатів акредитаційних експертиз і консультування гарантів ОП. Проаналізувавши розміщені на сайті ЗВО звіти ЕГ, ГЕР, рішень НА (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/26695), ЕГ зазначає, що з-поміж оприлюднених раніше зауважень ЕГ наявні ті, які не враховано під час перегляду ОП, зокрема, слушні рекомендації оприлюднювати на офіційному сайті інформацію про часові рамки розгляду проєкту ОП, надавати систематизовану інформацію щодо внесених пропозицій змін до ОП після закінчення громадського обговорення і надати можливість вносити рекомендації до змін ОП через сайт ЗВО тощо (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/70569; https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/70565).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ДВНЗ «УжНУ» сформовано культуру якості, яка сприяє розвитку ОП. Аналіз відомостей СО, нормативної документації ЗВО, матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО та офіційних представництвах ДВНЗ «УжНУ» в соціальних мережах, результатів фокус-груп здобувачів, викладачів, випускників, адміністративного персоналу, відповідальних осіб ЗВО та роботодавців стосовно їхнього рівня залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП продемонстрував високий рівень зацікавленості у розвитку культури якості на ОП та, водночас, присутність потенціалу щодо покращення та вдосконалення ОП. Академічна спільнота ЗВО та окремі зовнішні стейкголдери залучаються до процесів розробки, моніторингу, оновлення та модернізації ОП. Результати фокус-груп демонструють злагоджену взаємодію усіх структурних підрозділів (навчальна частина; відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу; відділ міжнародних зв'язків та грантової роботи; центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування; відділ соціально-психологічної служби; юридичний відділ), осіб, відповідальних за систему внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП (гарант ОП; завідувач кафедри англійської філології; відповідальна особа за дотримання принципів академічної доброчесності; адміністрація ЗВО та ін.) та їхню співпрацю зі здобувачами ОП і представниками студентського самоврядування як рівноправними партнерами.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильна сторона: Високий рівень роботи центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування, який надає допомогу в працевлаштуванні здобувачів і випускників університету; збирає інформацію про працевлаштування випускників і рівень їхньої задоволеності навчанням на ОП; активно співпрацює з потенційними роботодавцями тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. У чинному «Положенні про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» серед підстав для ініціювання оновлення та модернізації ОП відсутні затвердження і внесення змін до нормативних документів КМУ, ВРУ, МОН, НА, НАК, на яких базується ОП. 2. Відсутність в опитуваннях здобувачів запитань щодо окремих освітніх компонентів (нормативних і вибіркових), які б дозволили точніше структурувати зміст ОП, моніторити достатність і правильність розподілу аудиторних годин і самостійної роботи, задоволеність формами і методами навчання у контексті окремих ОК тощо. 3. В опитуванні стейкголдерів освітньої програми (роботодавців) брала участь мала кількість респондентів. 4. Останні 2 роки випускники ОП не брали участі у розширених засіданнях ОП і не надавали рекомендацій під час обговорення проєкту ОП і були долучені лише до постмоніторингу ОП. Рекомендації: 1. З урахуванням чинних університетських практик розроблення та громадського обговорення внутрішніх нормативних документів, до початку 2024-2025 н.р. оновити чинне «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ», передбачивши серед підстав для ініціювання оновлення та модернізації ОП затвердження і внесення змін до нормативних документів КМУ, ВРУ, МОН, НА, НАК, на яких базуються ОП ЗВО. 2. До початку 2024-2025 н.р. розробити і започаткувати проведення опитування у розрізі окремих нормативних і вибіркових ОК з метою з'ясування позиції здобувачів щодо: співвідношення лекційних і семінарських занять; задоволеності формами і методами навчання у контексті окремих ОК; мотивації вибору тих чи інших ОК; рівень доступності інформації про ОК та актуальність його змістового наповнення тощо. З огляду на те, що відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу ДВНЗ «УжНУ» не має достатніх ресурсів для розробки відповідного опитування для оцінки окремих ОК, ЕГ пропонує залучити до проведення даного опитування представників робочої групи ОП і студентського самоврядування. 3. З початку 2024-2025 н.р. ЕГ рекомендує залучати більшу кількість респондентів до опитування стейкголдерів освітньої програми (роботодавців) для збору і врахування актуальних пропозицій від роботодавців, а також залучити зовнішніх стейкголдерів до складу Ради стейкголдерів факультету іноземної філології. 4. Попри наявність взаємозв'язку ЗВО з випускниками ОП (позитивним моментом є щорічне опитування випускників), з початку 2024-2025 н.р., ЕГ рекомендує долучати випускників до формалізованого моніторингу ОП у складі робочих груп або запрошенням до участі в розширених засіданнях, а також до надання відгуків на проєкт ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи те, що здобувачі безпосередньо та через студраду, профбюро факультету іноземної філології, а також Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів факультету іноземної філології, залучені до процесу періодичного перегляду ОП (підкритерій 8.2), а також тісну взаємодію робочої групи ОП із представниками баз перекладацьких практик (підкритерій 8.3), високий рівень роботи центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (підкритерій 8.4), впроваджену систему опитувань для різних груп стейкголдерів (підкритерій 8.5), яка дозволяє удосконалювати освітній процес і ОП зокрема (підкритерій 8.6), експертна група дійшла висновку, що ОП в цілому відповідає критерію 8 за рівнем В. Слабкі сторони, виявлені ЕГ в контексті окремих критеріїв (відсутність зовнішніх нормативних документів як підстави для ініціювання оновлення та модернізації ОП ЗВО у чинному «Положенні про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (підкритерій 8.1); відсутність в опитуваннях здобувачів запитань щодо окремих освітніх компонентів (підкритерій 8.2); невисока активність роботодавців і їхніх представників у відповідному опитуванні (підкритерій 8.3); незалучення випускників до участі у розширених засіданнях ОП і обговорення проєкту ОП (підкритерій 8.4)) можуть бути усунені у процесі подальшої реалізації цієї ОП у визначений вище термін.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов‘язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі необхідні нормативні документи ДВНЗ «УжНУ», що регламентують права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу під час реалізації ОП, розміщені на вебсайті ЗВО (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/open). Серед основних: Статут ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268), «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357), «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223), «Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199), «Положення про Раду молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/10982) та ін. Всі процедури та правила, які визначають права та обов’язки учасників освітнього процесу, представлені чітко, зрозуміло і доступно. Інформування здійснюється шляхом публікації відповідної інформації на вебсайті ЗВО. Під час проведення фокус-груп ЕГ переконалася, що здобувачі ОП та представники студентських організацій мають достатній рівень обізнаності у різних нормативних документах, своїх правах та обов’язках. Крім того, на сайті ЗВО є окрема вкладка з усією необхідною інформацією для іноземних абітурієнтів/студентів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient-foreign), її англомовна версія. Також наявна окрема вкладка з усіма необхідними матеріалами ОП «Англійська мова та література. Переклад» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74019). Проте ЕГ виявила, що на вебсайті університету розміщена застаріла інформація щодо очільника студентського самоврядування (голови Студентської ради ДВНЗ «УжНУ» (https://cutt.ly/Hw78xPuF)). Крім того, на час проведення акредитаційної експертизи у вкладці «Профком студентів» остання інформація про діяльність студентської організації датується жовтнем 2023 року (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/cat/stud_union_comm).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЕГ не змогла встановити дотримання часових лімітів щодо оприлюднення проєкту ОП «Англійська мова та література. Переклад», оскільки на сайті не відображається дата завантаження файлів. Проте ЕГ переконалась, що на вебсайті ЗВО у вкладці «Архів проєктів освітніх програм» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/42295) розміщено проєкт ОП за 2022 р. У самому документі проєкту ОП зазначено, що надати пропозиції та зауваження щодо ОП можна було на е-пошту кафедри англійської філології kaf-engphil@uzhnu.edu.ua. Інформація щодо пропозицій стейкголдерів та таблиці із врахуванням/неврахуванням пропозицій на вебсторінці кафедри англійської філології/факультету іноземної філології/ЗВО відсутні, також немає інформації щодо актуального гаранта ОП і можливостей зв’язку з ним щодо надання пропозицій і зауважень.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На вебсайті ЗВО є окрема вкладка факультету іноземної філології, за допомогою якої можна перейти до інформаційних матеріалів кафедри англійської філології. На вебсторінці кафедри англійської філології є окрема вкладка ОП «Англійська мова і література. Переклад» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74019), де

розміщено усю необхідну інформацію про ОП, як-от: ОП за 2022 р. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48994), матеріали про академічну доброчесність (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74020), академічну мобільність (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74055), різноманітні опитування стосовно ОП (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74467), каталоги вибіркових ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74110), навчальні плани (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74356), робочі програми нормативних ОК (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74260), рецензії на ОП (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74316), договори з базами практик (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74330), методичне забезпечення ОП (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74097), інформацію про неформальну освіту (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74060), інформацію про підвищення кваліфікації викладачів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74071) тощо. ЕГ вважає обсяг опублікованої інформації достатнім для забезпечення можливостей зацікавленим сторонам ознайомитись із ОП, її змістом та цілями підготовки здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивна практика: Для сприяння полегшеному пошуку інформації, окрім вебсторінки кафедри англійської філології, розроблено окрему вкладку ОП «Англійська мова і література. Переклад», де всі зацікавлені сторони можуть віднайти необхідну їм інформацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Відсутня практика оприлюднення пропозицій стейкголдерів щодо ОП і звіту щодо їх врахування/неврахування; відсутня інформація про гаранта ОП та контакти для зв'язку з ним з метою надання зауважень/пропозицій щодо ОП. 2. На вебсайті ДВНЗ «УжНУ» відсутня актуальна інформація щодо діяльності та представників студентських організацій (Профкому студентів та Студентської ради університету). Рекомендації: 1. Починаючи з поточного року, розміщувати на вебресурсах інформацію про гаранта та можливі канали зв'язку з ним, з метою надання зауважень та пропозицій зацікавленими сторонами. 2. Починаючи з поточного року, розміщувати на сайті ЗВО також звіт за результатами громадського обговорення проєкту ОП щодо отриманих пропозицій із зазначенням рішення щодо їх урахування або відхилення (з обґрунтуванням). 3. До кінця поточного навчального року оновити інформацію на вебсайті університету про студентські організації, з метою забезпечення відкритості та прозорості їхньої діяльності, а також для того, щоб здобувачі були проінформовані, до кого із студентських репрезентантів вони можуть звернутись за потреби.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На основі наведеної позитивної практики (на вебресурсах ЗВО та вебсайті кафедри у доступній формі представлена вся необхідна інформація щодо ОП (у контексті підкритерію 9.3)), виявлених слабких сторін (застаріла інформація щодо студентських організацій (у контексті підкритерію 9.1)), (відсутня практика оприлюднення систематизованих пропозицій стейкголдерів, не зазначено інформації про актуального гаранта ОП (у контексті підкритерію 9.2)), які можна оперативно виправити у зазначений у рекомендаціях термін, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Англійська мова та література. Переклад» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У ЕГ склались позитивні враження від здобувачів, академічного й адміністративного персоналу, робочої групи ОП, випускників, роботодавців, представників баз практик, адміністративного та допоміжного персоналу.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	*не застосовується*

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація.**

Додатки до звіту:
Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чик Денис Чабович

Члени експертної групи

Плетенецька Юлія Миколаївна

Плитус Дарина Тарасівна